

SOKOL AMERICKÝ.

Entered at the Post Office at New York, N. Y., as Second Class Matter.

Ročník XX.

NEW YORK, 15. ČERVNA 1898.

Číslo 6.

Předplatné pro členy na rok.....50c.
Pro nečleny.....50c.
Do Čech na rok.....1 zl. 50 kr.

ORGÁN NÁR. JED. SOKOLSKÉ.

Pofadatel: Dr. K. Štulík, 525 S. Lincoln St., Chicago, Ill.
Tiskař a výpravčí: F. Lier, 410 East 71st Street,
New York, N. Y.

Listárna redakce. — Příspěvky a dopisy do Sok. Am. musí být v rukou pořadatele do 5. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny. Rukopisy uschovávají se na dobu 3 měsíců, pak se zničí.

Listárna výpravčího. — Přestěhování nechť oznámí výpravčímu přesídlivší Sokol sám, možno-li do 3. neb 4. toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nové, odstouplé a vyloučené členy nechť oznamuje tajemník neb účetní výpravčímu pravidelně každý měsíc.

OBSAH.

Pro dobro mládeže. — Příští sjezd. — Letošní závody. — Bicykl a cigarety. — Půda pro věc sokolskou. — O tělocviku dospělých s hlediskem lékařského. — Několik časových otázek tělocvičných. — Jak potřebny jsou mládeži hry tělocvičné na volném vzduchu. — Sokol Americký — Zvykejme pravdě. — Ze župy Chicagské. — Ze župy Střední. — Dopisy: z New Yorku, z Baltimore, z Filadelfie a z Chicaga. — Přispějte na tělocvičnu v Duchcově. — 3 zaslána. — Účetní zpráva jednatele. — Schůze výk. výb. N. J. S. — Členové noví a vyloučení.

Pro dobro mládeže.

Naše sbory sokolské mohly by prokázati mnoho dobra naší mládeži, kdyby mezi naším lidem bylo proniklo již vědomí, k čemu věc sokolská má sloužiti.

Dosud však pohlíží se na sbory sokolské, jako na spolky, které jsou jen pro okázalosti a pro zábavu a dle toho většinou lid náš k nim se chová. Všechno naše přesvědčování, že v tělocvičnách našich má se dostati mládeži toho, čeho jí škola neposkytuje a čeho mládež nevyhnutelně potřebuje, jest marným.

Rodiče, kteří dítky své do škol tělocvičných posílají, jsou posud jen řídkou výjimkou v ohromném počtu těch, kteří o tělesnou výchovu svých dítek úplně nedbají.

Žalostné při tom je, že nejsou to vždy rodičové jinak nevědomí a nevzdělání, kteří o zdárný tělesný vývoj svých dítek nedbají.

Zdá se, že zavedením tělocviku do škol rychlejšímu vzrůstu počtu cvičící mládeže ve spolecích tělocvičných spíše se ublížilo než prospělo.

Mnozí rodičové vymlouvají se, že děti jejich cvičí teď ve škole i že netřeba jim ještě zvláště je posílati do školy tělocvičné.

Byli bychom spokojeni, kdyby výmluva taková byla podstatnou, kdyby skutečně dostalo se mládeži ve škole cvičení dosti a náležitěho.

Však tomu tak není.

Něco málo pohybů prostocvičných vedle školních lavic prováděných, nedá zajisté mládeži rostoucí a po několik hodin denně ke školnímu sedadlu přikované, dosti osvěžení. Ji třeba cvičení vydatnějšího, déle než

jen po několik málo minut prováděného a k tomu dostane se jí příležitosti jen v dobré škole tělocvičné.

Litujeme často dítky, které mají nerozumné rodiče.

Smutná ta okolnost jistě se na nich vymstí.

Ve městech velkých jest zvláště mládež naše k politování.

Na ulicích příležitosti ku hře a k proběhání se nemá a vhodnějších míst k tomu se jí nedostává.

Co my většinou vyrůstali na venkově, kde tužili jsme se do sytosti hrami různými na čerstvém vzduchu, vyrůstají dítky naše jako květiny, uměle v skleníku pěstované, ve tvory schoulostivělé a neduživé.

Hrozíme se toho, jaká mládež nám to většinou odrůstá!

Schátralá tělesně a ubídnělá duševně.

A přece všechno naše povzbuzování po letě, že třeba mládeži, aby vychovávána byla k zdraví, síle a ušlechtilosti, jest stále marným.

Však není to vždy nevědomost rodičů, která nechá růsti dítky bez náležité péče o jejich zdraví, bývá to přímo úmyslná netečnost.

Rodiče přece musí viděti, že hoch jejich chodí shrbený hůře než starý dědek, že všechny pohyby jeho jsou nejapné a nemotorné, že zevnějšek jeho celý činí odporný dojem, oni ví také zajisté, že cvičením mohl by se z něho státi jiný člověk, však do cvičení ho přece nepošlou i kdyby hoch je o to prosil.

Aby toulal se dlouho do noci po ulicích, aby kouřil a žvýkal tabák a tropil jiné daremnosti, to mu dovolí.

Výsledky takového nerozumného počínání jsou známy.

Dočítáme se o nich každodenně v novinách.

Máme mládeže zanedbané a přímo zlotřilé značný počet, tak značný, že věru jest nám stydno.

Jsmo jisti, že v tom četném vyvrheli slušné společnosti není těch, kteří v tělocvičnách našich se tužili a vychovali. Přesvědčili jsme se z dlouholeté zkušenosti, že ti, kteří pilní bývali ve cvičení a rádně se chovali, vyrostli v mladíky a muže spořádané. Těch však několik, s nimiž nebylo ve cvičení k obstání a kteří pro špatné chování z cvičení byli vyloučeni, nalézá se dnes také v řadě spustlíků a nemravů.

Ni jediný mladík, ni jediná dívka neměli by vyrůstati bez řádného tělocvičného vychovávání.

Mnohé co v mládí se zanedbá, možno vynahraditi později, třeba ve věku dospělém, však tělesné vychování, jestli zanedbáno bylo v mládí, nemožno později již nahraditi.

Neštěstím jest, že i dobré věci lze zneužít i že zvrhne se v zlo v rukou nepovolaných.

Tak má se s různými, tak zvanými tělocvičnými, či spíše atletickými kluby mládeže. V nich schází se mládež, nikoli ku cvičení sušlechťujícímu, ale k zne-mravňujícímu.

Jsou mnohé kluby takové, v nichž schází se členové, nedorostlí to mladíci, aby tužili se pitím, kouřením, hrou v karty a podobným sportem, při němž baví se také ro-hováním, zvedáním břemen a podobným.

Pro takové ukázněné cvičení v našich tělocvičnách není dosti poutavým; oni potřebují něco více rozčilujícího a zajímavějšího a při tom více svobody. Takové nesmí nikdo vésti, oni vedou se sami a výsledky ovšem jsou dle toho.

Veřejnost naše zdá se slepou.

Ji jest spolek jako spolek.

Že spolky sokolské zasluhují si podpory všeobecné, že by k nim měl náležeti každý Čech, o tom posud mno-hým se nezdá. Takových jest stále málo, kteří nahlíží jak mnoho dobra může ze spolků sokolských, hlavně mládeži vyplynouti a ještě méně těch, kteří se o to sta-rají, aby co možno nejvíce mládeže z dobra toho těžila.

Žel, že i mezi členy našimi jsou mnozí, kteří důleži-tost věci tělocvičné pro mládež neuznávajíce, dítky své bez vychovávání tělocvičného růsti nechávají.

Kdy prohlédneme?

Kdy uzná se všeobecně, že k zajištění poněkud jen spokojeného života, třeba jest především zdraví, a toho že možno získati jen v mládí, náležitým cvičením?

Či jest nám budoucí blahobyť mládeže naší úplně lhostejným?

Nechceme pro dobro mládeže své ničeho podnik-nouti?

Příští sjezd.

Doba sjezdu N. J. S. kvapem se přibližuje.

Jaké přípravy k sjezdu konají se v jednotlivých sborech, není nám známo, však zdá se, že v některých sborech posud mnoho práce předsjezdové vykonáno ne-bylo.

Přáli bychom si, aby všude uznala se důležitost příštího sjezdu pro další práci N. J. S., i aby dle toho také se jednalo.

Především bude záležitosti mnoho na tom, jaké zá-stupce sbory do sjezdu vyšlou.

Některé sbory již své zástupce zvolily, však ne-mnohé.

Výběr jejich měl by býti všude co nejlepší.

Má-li věc sokolská dále prospívati, musí stanovy N. J. S. vypracovati mužové, kteří zájmy celku stavěti budou nad zájmy jednotlivých sborů, a k tomu bude třeba Sokolů upřímných a horlivých.

Ať nehledí se při volbě zástupců sjezdových na to, by jimi stali se ti, kteří sice dovedou dobře o věci sokol-ské debatovati, kterým však prospěch její mnoho na srdci neleží.

V každém sboru možno nalézt pracovníky horlivé, kteří nikly nederou se do popředí, kteří však rozhledem

a rozšafností svou spíše jsou spůsobilými zájmům sokol-ským o sjezdu více prospěti, než ti, kteří v sborech svých prvé vedou slovo.

Máme již ze sjezdu dosti zkušeností i víme jak nutno jest, aby vyslání byli do sjezdu příštího jen mužové roz-vážní, kteří v účtě mají také náhledy jiných.

Zmohutněli jsme velmi od doby sjezdu posledního.

N. J. S. vzrostla o značný počet sborů mladých, a ty všechny rádi bychom viděli, aby zástupce své do sjezdu vyslaly.

Nechť nezůstane ni jediný sbor nezastoupen a také ať není ni jediného sboru, v němž by se rádně nepojed-nalo o tom, jaké opravy mohou nám býti v budoucnosti k prospěchu.

Nikde ať nevzhlíží k sjezdu co k schůzce zábavné, k níž třeba, aby sešli se ti, kteří platí za dobré společ-níky, kteří umí bavit se a také jiné.

Úkol zástupce sjezdového jest úkolem vážným i ne-hodí se k jeho vyplnění ten, kdo všude a za každou cenu chce se jen bavit.

Jako sjezd minulý konán v Chicagu v době světové výstavy v Chicagu, tak zvláštní shodou sjezd letošní konán bude v Omaze, v čase výstavy zamississipské. Okolnost ta nebude na závalu vážné práci sjezdové; budou-li sbory všechny zastoupeny Sokoly, kteří budou si plně toho vědomi, že očekává se od nich v době sjezdu práce namáhavá i že nebyli vyslání k zábavě, potká se sjezd příští se zdarem úplným, i přispěje se jím mnoho k dalšímu utužení a rozkvětu věci sokolské v Americe.

Letošní závody.

Letos uspořádati jest závody župě Západní a župě Střední. Ač čas jejich se blíží, přece nevíme o přípra-vách k nim skoro ničeho.

Ze župy Střední oznamuje se, že závody její bu-dou v Clevelandu; Omaha pro závody župy Západní ustanovena již před delší dobou.

Jest si přáti, aby závody ty oboje potkaly se se zdarem co nejlepším i aby vzpružila se jimi činnost v každém sboru žup obou.

Jest toho tolik třeba!

Stesky na ochablost a liknavost u mnohých sborů jsou již téměř nekonečné.

Ať se podniká to neb ono, vždy vše musí již v samých počátcích býti zdržováno nedbalostí jednot-liveců, kteří nešťastnou náhodou jsou sborem svým úřadem pověřeni.

Od náčelníků nejméně možno očekávat, aby neplnili svých povinností. A přece nejeden z nich hřeší.

V každém sboru měli by býti při volbě náčelníka svého opatrní i neměli by úřadem tím vyznamenávati Sokoly, kteří titul sic ten přijmou ochotně, však plniti povinnosti náčelnické jim ani nenapadne.

Jak sděluje se z ústř. výb. župy Střední, jen nedba-lost některých náčelníků sborových zavinila, že k závodům příštím tak málo posud práce přípravné bylo vykonáno.

Není třeba síly veškeré napsati ve sborech všech, by společně jich vystoupení o závodech župních bylo co nejlepší.

Bicykl a cigarety.

Při odvádění dobrovolníků do armády Spojených Států ukázalo se, že mnoho přihlásivších se dobrovolníků bylo neschopných, a to, jak se za to má, následkem jízdy na bicyklu a kouření cigaret.

Jak známo, tvoří stálou armádu Spojených Států malo přes 25,000 mužů a k doplňování téže každým rokem bývá prohlédnuto na 15,000 dobrovolníků, z nichž celá polovina bývá odmítnuta pro nedostatky tělesné.

Požadavky při posledním hromadném odvádění byly následující:

Odvádění muži od 18 do 35 let.

K jízdě požadováni muži velcí od 5 stop a 4 palců do 5 stop a 10 palců, u nichž váha nepřesahuje 165 liber.

Váha pro pěšáka neb dělostřelce ustanovena na 120 do 190 liber.

Míra prsou při výšce od 5 stop 4 palců do 5 stop 7 palců při vydechnutí 32 neb 33 palců, při vdechnutí nejméně o 2 palce více.

Při výšce 5 stop 8 palců do 5 stop 11 palců obvod prsou při vydechnutí 33 a čtvrt palce a při vdechnutí o 2 a půl palce více.

Pro muže vysokého 6 stop a více, obvod prsou při vydechnutí 35 palců a při vdechnutí nejméně o 3 palce více.

Požadavky ty jistě nejsou zvláštní a každý sezná, že naši hoši cvičící by jim skorem všichni snad vyhověli. Pokud jest nám také známo, nebyl zamítnut ani jediný ze Sokolů do armády se přihlásivších.

Kdo zná dobře mladé muže zdejší, nediví se, že tak mnozí do armády se přihlásivší, byli odmítnuti pro nedostatečnost tělesnou.

Jest mezi nimi málo těch, kteří jsou otuženi řádným tělocvikem, většina jich vyrůstá bez tělocviku a ti, kteří tělocvik pěstují, oddávají se jen cvikům jednostranným, které pěstují způsobem sportovním, a jimiž často více si uškodí než prospějou.

Hlavně nerozumné jízdě na bicyklu se přičítá, že tak mnozí dobrovolníci musili býti odmítnuti, kdy přihlásili se do armády. Časté poukazování, že shrbené držení těla příliš na bicyklu předkloněného má zhoubné následky pro plíce, i že zároveň během času páteř přilrbí, nemá váhy u mládeže americké, která pro krásu tělesnou mnoho smyslu nemá.

Také varování před jízdou příliš rychlou, namáhavou a dlouho trvající, nedochází u mládeže americké zaslouženého povšimnutí.

Následky toho ukázaly se při odvodu, kde shledáno značné množství bicyklistů, trpících chorobami srdečními, způsobenými jízdou přehnanou.

Tak jako bicykl i cigarety ukázaly se zhoubcí zdejší mládeže. Těch, kteří v následek přílišného kouření cigaret byli tělesně pro armádu nespůsobilými, bylo množství značné. Někteří z nich vyhověli sic výše uvedeným požadavkům, však nervy jejich shledány tak se slabými a rozrušenými, že nesnesly by námahy válečného tažení.

Ze smutné té skutečnosti měli bychom se poučiti. Také mezi námi jest dosti těch, kteří nerozumně jízdu na bicyklu provozují, i dosti těch, kteří příliš pošetile kouření cigaret jsou oddáni.

Jízda na bicyklu mnoho dobra přináší, však jen tomu, kdo rozumně ji pěstuje a v tom smyslu mnohokrát jsme ji doporučovali.

Také cigarety nejsou horším jedem než doutníky neb dýmka a kdyby jich nebylo zneužíváno, také by více neuškodily těm, kteří je kouří, než jiným škodí kouření doutníku neb z dýmky.

Pro nás nejzajímavějším z odvádění do armády jest, že ukázalo velmi mnohé z tak zvaných atletů, neschopnými služby vojenské a tím podalo opět důkaz, že jednostranné cvičení a nesoustavné k zvýšení statečnosti a otužilosti zdraví nevede.

Podivným jest také, že brání do vojska mladíci od 18 let, tedy osoby tělesně nedospělé, v době tělesného vzrůstu rychlého se nalézající.

Že takoví nejsou schopni snášeti svízele a námahy polního tažení jako ti, kteří již 21. rok svého věku překročili, nepotřebuje zvláštních důkazů, neboť jest to pravda dávno vyzkoušená a dokázaná.

Právě jak v době míru jsou takovým mladíkům nedospělým cvičení vojenská ku prospěchu, tak přílišné namáhání polního tažení bude mnohému z nich osudným i bude jistě z nich značný počet těch, kteří dostanou se pro poškozené zdraví na pensijní listinu.

Ovšem Uncle Sam má dost peněz i může si již něco dovolit, tedy i brát na vojnu nedospělé.

Půda pro věc sokolskou.

Vzpomínka na mládí!

Co v ní poesie!

Často vzpomenu na chvíli, kdy poprvé zaslechl jsem to tajuplné slovo "Sokol".

Pamatuji se dobře, kdy poprvé jsem Sokoly také uzřel.

Byl jsem tehdy hoch as desítiletý. Hrál jsem si s jinými hochy na návsi, když tu zaslechlí jsme troubiti nějaký pochod. Zvědaví běžme v tu stranu, odkud troubení zaznívalo a tu spatřili jsme ty, které před tím jsme nikdy neviděli: Sokoly.

Šli sporádaní ve čtyřstupu a všem výborně to slušelo. V předu náčelník, muž as 40letý, statný, plnovousý, s brejlemi na očích.

Za ním prvá četa a za tou čtyři trubači, pochod svůj právě ukončující.

Za nimi ostatní v mnoha čtyřstupech.

Několik občanů z naší vsi, kteří se shromáždili, pravili, že to jsou Sokolové z Kunvaldu (P. r. ?) a ten napřed že řídící učitel.

Kunvald jest městys v okrese žamberském, ležící na malé říčce, jež vtéká do Divoké Orlice. Vzdálen jest od pruských hranic pouze as hodinu cesty, však nejbližší obec na severovýchod, as půl hodiny cesty vzdálená, Bartošovice, jest již obec německá.

Tedy zaražen tu Sokol na pravém místě, aby zadržoval postup germanisace.

Odpusťte bratří, že tak jsem hned začátkem odbočil. Než k věci:

Mám před sebou statistiku Čechů ve státu Kansas, která udává číslo 25,000. Však číslo to jest vzato z roku 1885, tedy před 12 roky. Za těch 12 roků číslo to vystoupilo zajisté na 30,000. Jak dalece jsem mohl vypátrati, jsou Čechové usazeni hromadně v následujících okrskách: Republic, Ellsworth, Somer, Ruch a Hanover. V okrese Ruch jest přes 200 rodin usazených při městečku Olmitz, (tedy Olomouc) z velké části Moravanů. Ve zmíněném městečku jsou již i české obchody. Dále osada v okrese Somer, osazená při poště Black Stone, rozprostírá se až k městečku Caldwell, čítá přes 300 rodin. Existuje tam literární družstvo, které pořádá občas divadlo. V osadě Hanover je rád Č. S. P. S. Jak tato osada jest četná, není mně dosti jasně známo. Ještě zbývá okres Republic s městečkem Cuba. Zmíněné městečko čítá 600 obyvatelů a více než polovici českého. V okolí jest usazeno přes 400 rodin, existuje tam rád Č. S. P. S. a číslo Jed. Čes. Dam. Před rokem a půl jsme tam byli návštěvou a sehráli jsme tam dvě divadla. Lid byl potěšen z té návštěvy Sokolů a všude nám byla projevoována sympatie. Jest ještě více menších osad českých ve státu Kansas, já se zmínil pouze o těch, ve kterých by mohl s prospěchem působiti Sokol. Čechové ve státu Kansas nejsou již začátečníci, jsou tu již 10—20 let usedlí a zámožní, tudíž bych soudil, že by se mezi nimi myšlenka sokolská ujímala. Předpoklad, že rolníci nemohou být Sokoly, jest mylný, to se nejlépe ukázalo v naší osadě. Sokol Hvězda Západu se před rokem zorganizoval a letos 8. května již bude otevřít síň. Vždyť nynější rolník pracuje vše se stroji a práce taková jest pro mladíka 20letého pouhá hračka.

Těž doufám, že se mně podaří zmíněnou jednotu brzo získat pro N. J. S. Vždyť povinností nás všech Sokolů jest, naše sourodáky povzbuzovat v národním vědomí a při prvním nezdaru hned neochabovat, ale vytrvat. Vždyť pro každou ušlechtilou věc najdou se přívrženci, též i pro věc sokolskou. Na zdar!

V. H u b á l e k.

O tělocviku dospělých s hledišť lékařského.

(L'exercice chez les adultes.)

Napsal Dr. Fernand Lagrange, laurent akademie věd a medicíny lékař porodní ve Vichy.

(Přeložil Dr. Hovorka.)

(Pokračování.)

II.

Courte paume byla hrou staré francouzské aristokracie. Liší se od hry longue-paume pouze umístěním. Kdežto longue-paume se hraje pod širým nebem, vyžaduje courte-paume místnost uzavřenou a krytou. Courte-paume byla vymyšlena, aby nahradila longue-paume v deštivých dnech. Změnou místnosti však jí byly vtištěny proměny, jež zvyšují její nesnadnost a též námahu.

Při longue-paume přiletí projektil přímo z jednoho pole na druhé; při courte-paume odráží se míč ode zdi

ku zdi. Odtud vyplývají účinky podobné účinkům stěn kulečnickových a dodávají konečnému směru projektilu mnohem více nepředvídaných nahodilostí a otvírají hráči při odpalu širší pole kombinací. Nesnadnost jest ještě zvýšena sítí jeden metr vysokou, umístěnou mezi oběma poli a přes tuto síť musí míč přelétati, nemá-li býti na své pouti zadržen. Konečně na jistých místech zdi zřízené výklenky zvětšují ještě nesnadnost, nutíce jednoho z hráčů odrážeti od nich míč, co jiný hráč zatím hledí jej tam přivést.

Hra courte-paume jest kráťe hra dosti složitá, vyžadující taktiky, výpočtu při útoku a rychlé rozhodnosti v obraně, aniž bereme v počet, že uvádí v činnost všechny fyzické schopnosti hráče: obratnost, ohebnost, sílu. Tato hra jest nesnadná a kdo chce vypsěti v dobrého hráče, má k tomu potřebi tři neb čtyř roků. Může se tato hra porovnat se šermem vzhledem k nesnadnosti a intenzitě pozornosti, jakou vyžaduje a k rychlosti pohybů, jež vynucuje. Říkalo se konečně za květu této hry, že šermíř se musí nejprve oblomiti touto hrou, jež jest doplňkem her se zbraněmi.

Courte-paume vyžaduje velké množství nejen čivní, nýbrž i svalové práce. Jest to cvičení mnohem namáhavější, než longue-paume, poněvadž dává příležitost k četnějším palům raketou. Při longue-paume jsou to obyčejně dvě skupiny pěti neb sedmi hráčů, jež zápasí jedna proti druhé. Každému ze sedmi může připadnouti, aby odrazil míč odpálený hráči z protivného pole, kdežto courte-paume se hraje nejčastěji muž proti muži. Dospělí a i staří lidé mohou hráti longue-paume, volíce místo, kde jim méně často připadá vynaložiti prudká úsilí na př. v úloze „cordierů“, kteří očekávají míč v přeletu, aniž musejí měniti místo, by jej postihli.

Kdo chce hráti courte-paume, musí býti mlád, aneb alespoň nesmí býti za hranicí zralého věku. Pak musí býti bohatý, poněvadž hra vyžaduje nákladné zařízení a denní opatrování, což vyhání partii na cenu příliš vysokou.

Ze stanoviska zdravotního má courte-paume tu nevýhodu, že se hraje v uzavřené místnosti. Avšak, je-li dvorana rozsáhlá a dá se snadno větrati a hrají-li současně jen dva neb tři hráči, pak nevýhody uzavřeného vzduchu se zmírň.

Lawn-tennis, aneb míč o síti, podobá se na prvý pohled hře courte-paume, ale liší se od ní tím, že se hraje pod širým nebem. Ježto zdi, odrazné střechy a výklenky chybí, stává se tato hra mnohem snažší a méně násilnou než courte-paume i než longue paume. Jest to jakési zdobnění těchto dvou her. Její poměrná snadnost a umírněnost pohybů činí z ní cvičení, jež výstředně neunavuje ani mozku, ani svalů. Jest to výborné odpočinutí pro duševní pracovníky a současně cvičení ze všech nejlepší pro ženu.

Žena, pro kterou máme tak málo racionelních cvičení, může nalézt v lawn-tennisu cenné zdravotní výhody. Tato hra, jako všechny hry s raketou, má za účinek, že uvádí v činnost — tak jak jsme to vyložili při longue-paume — všechny ohýbače a otáččece trupu, t. j. všechny přední, zadní a postranní svaly břicha. Lawn-tennis tedy činí zadosť výslovnému příkazu u ženy, totiž

sesílení svalových ploch, jež obklopují břišní útroby, udržují je na místě a vtiskují jim pro pravidelnou výkonnost potřebný tlak. U ženy jest časté a dlouhé sedění již příčinou ochabnutí a slabosti břišních svalů; ale těhotenství má za následek roztážení těchto svalů až k stupni, že ztrácejí svou pružnost. Často na př. po velice sblížených těhotenstvích, aneb i jen po jednom těhotenství, v kterém byl „vodový vak“ příliš objemný, vidáme, že zůstanou stěny břišní ochablé, nejsouce schopné zápasiti s tlakem plynu, jenž roztahuje střevo. A to jest příčina, proč mnoho mladých žen podtrhuje veliký břich následkem svých slehnutí.

Mimo to, že ztrácejí mladé matky zeslabením břišních svalů svou stíhlost, ztrácejí i zdraví a stávají se nedotravnými, buď roztážením žaludku, buď tlustého střeva, aneb nedostatečným upevněním břišních útrob, jež, nejsouce již pod dostatečným tlakem, se zmítají, roztahují své závěsné svazy, opouštějí své místo a klesají, zavdávající příčinu všelikým poruchám trávení z „enteroptosy.“ Rozdílné mechanické prostředky, jako obvazy, pásy zmírňují sice útrapy z toho plynoucí, avšak, aby se tyto neduhy vyléčily, třeba sesílit znova břišní svaly. A k tomu se nejlépe hodí hra lawn-tennis. Jest tedy hra lawn-tennis výtečná pro mladé dívky, obzvláště však doporučitelná pro mladé matky.

Hry „crosse“ zvané jsou totéž co hry paume, jen raketa jest tu nahrazena zakřivenou tyčí a projektil dotýká se země, místo co by letěl ve vzduchu.

Míčové hry všeho druhu, jako míč házený na zeď, paume-basque, míč s rolníčkami atd. nerůzní se fyziologickými účinky od longue- a courte-paume. Ony mají vždy tu charakteristiku, že žádají velkého množství svalové práce, aniž by vymáhaly příliš důrazné úsilí místní. Všechny směřují k činnému ohýbání trupu, jenž se živě skloňuje, aby pomáhal úsilí paže, a točí se též směrem úderu s prava na levo, neb naopak. Tyto pohyby činí z těchto her, při nichž projektil jest házen neb poháněn pažema, pravý břišní tělocvik. A jak takovýto břišní tělocvik pro výkony trávení jest důležitý, o tom jsme se již výše zmínili.

Veďle míčových her třeba zařaditi hry s ballonem, jež se liší objemem projektilu, způsobem jeho pohánění a též v některých případech přidruženými pohyby, kteréž dodávají hře podobu, od her míčových zcela rozdílnou.

Cvičení s ballonem co do pravidla hry jsou zcela totožná s longue- paume na př. ballon français neb ballon picard. Avšak nesrovnatelně těžší ballon než míč vyžaduje též značnější místní úsilí, když se hází rukou.

Foot-ball jest anglická hra velice modní, od několika let v naší zemi, kde trvala vlastně druhdy pod jménem barette a kde se hraje v jistých kantonech Normandie a Bretagne pod jménem soule.

Foot-ball se hraje obvykle, jak již z názvu patrné, nohou. Leč dovoluje rozdílné různosti pravidel, z nichž jedna, zvaná pravidlem „Rugby“, opravňuje hráče sledovati ballon, aby se ho zmocnili a odnesli blízko k cíli, co zatím soupeři se snaží jim ho vyrvat. Odtud plynou

útoky a zápasy těla o tělo, jež tvoří z této hry cvičení velice násilné. Foot-ball není pouze hrou dětí. V Anglii oxfordští a cambridžští studující ve věku přes dvacet let se jím náruživě zabývají. V Londýně vidáme foot-ballové hry hrané vojáky na dvoře kasáren, aneb dělníky na některých místech náměstí. Mezi soupeři ne dosti zdvořilými se může tato hra zvrhnouti ve cvičení výstřední násilnosti a způsobiti četná pohmoždění, zvrtnutí a zlamaniny. V severní Anglii horníci prý hrají s takovou surovostí, že se každého roku přihodí smrtelná zranění.

Hře samé se to vyčítati nemůže, nýbrž hráčům. Foot-ball hraný přísně dle pravidel není nebezpečnější, než ostatní hry. Avšak jest vždy cvičením namáhavým, jež vykonávati mohou jen mužové mladí a ke kterému ve věku čtyřiceti let schopnosti více není.

Kapitola třetí.

Šerm.

Svalová, čivní a duševní práce, již požaduje šerm. — Účinky šermu na výživu. — Jeho užitečnost jako cvičení úbytného. — Jeho účinek na čivy. Užitečnost jeho při léčení jistých čivních poruch. — Šerm šavlí, železnou tyčí, holí. — Box anglický a francouzský.

Mezi sportovní cvičení patří i šerm, jenž jest ve Francii velmi rozšířen a o němž se již mnoho dobrého řeklo. Šerm jest ze všech tělesných cvičení nejspůsobilejší dodati tělu obratnosti a pohybům hbitosti. Šerm jest jedním slovem nejvíce vzdělávajícím ze všech cvičení; neboť požaduje od čivních ústředí největší pozornosti nejen pro kombinování seků a provádění lstného zápasu se soupeřem, ale též a především pro připravování útočných a obranných pohybů.

Dva borci, kteří rádně šermují, musí podčinit mozek podobné duševní práci, jak dva hráči šachů, z nichž každý snaží se uhodnouti záměr svého soupeře, ukrýváje sám vlastní směr útoku a obrany. („Physiologie des exercices du corps.“)

Ale práce čivních ústředí u šermíře není pouze duševní a nejeví se jen v pojetí taktiky; ukazuje se přesně při provádění seků. Žádné cvičení nevymáhá důraznější práce koordinační, ježto žádné nevymáhá přesnějších pohybů. Žádné též nepožaduje v tak vysokém stupni, jako šerm, práce, jež se může nazvati úsilím latentního podráždění a jež se zakládá na přípravě svalů k činnosti.

Hlavní vydání síly při šermu se jeví spíše ve velké ztrátě čivního účinku, než ve velké práci svalové. Borci nejvíce umdlévající nejsou ti, kteří provozují největší tělesné evoluce, neb nejnamáhavější a nejrozsáhlejší pohyby. Naopak jsou to ti, jichž ruka a tělo se sotva hýbe, ale jichž veškeré svaly účastní se pozornosti mozku, možno li se tak vyjádřiti. Často připravuje útok, aneb přemítá o obraně, zůstává borec nepohnut a přece podčiňuje se nanejvýše unavující práci vnitřní, která spočívá v tom, že jest hotov okamžitě vystoupiti, jakmile se ukáže příležitost k ráně, jejíž podobu a přesný okamžik dokonale předvídati nemůže. Po tuto dobu

čekání, kdy zůstává nepohnut a zdá se nečinným, jest celá jeho soustava svalová zaujata jakýmsi druhem potřebné galvanisace k zkrácení času, který fyziologové nazývají „ztraceným časem“ t. j. doby, která miji od pojetí pohybu do jeho vykonání. Toto stále vysílání živní působnosti, jež má za účel zpola v činnost uvést sval, aby se stal schopným okamžité poslušnosti vůle v určitý okamžik, kdy se objevuje příležitost k jednání — t. j. asi v desítině vteřiny — tvoří fyziologicky v pravdě charakteristický zjev šermu.

V šermu se duševní pozornost zdvojnásobňuje o to, co můžeme nazvat svalovou pozorností a z toho důvodu jest šerm nejnepohodlnější a nejvíce důmyslu vyžadující ze všech tělesných cvičení a tím i nejzajímavější.

Šerm vymáhá značné svalové práce ne pro máchání čepelem, nýbrž pro velmi rychlé přenášení váhy trupu, jenž se musí ukláněti neb předkláněti neb zakláněti dle pohybu šermíře. Šerm vyvozuje s takovou intenzitou jako běh povšechné účinky cvičení. Žádné cvičení není s to, aby rychleji přivodilo zrychlení dýchání a oběhu, zvýšení teploty a spalovací činnosti.

Tak vidíme všechny podmínky soustředěné, aby učinily ze šermu nejnásilnější cvičení, jež existuje, t. j. cvičení, jež způsobuje největší výdaje v organismu nadměrnou činností, již vnucuje právě tak živním, jako i druhým velikým životním výkonům. Tak šerm jest cvičení úbytečné (de deperdition) obzvláště, jak jest to známo četným šermířům, zvyklým vážit se před zápasem a po něm. Jeden z mých druhů a přátel, uznávaný šermíř v Paříži, jehož jméno bych mohl uvést, ztratil v jediném zápase 1500 grammů své váhy. Žádné cvičení nepřevažuje šerm u dospělého, zdravého a dobře živného člověka, který jest povšechně příliš bohat na zásobní tkáň.

Jest to cvičení, které se nejlépe hodí pro člověka ještě mladého, jehož organický rozpočet se kloní příliš na stranu příjmu. A může se říci, že takový případ se vyskytuje při devíti desetinách lidí ve věku 25 50 let ze zámožné třídy. Jest to cvičení nejspůsobilejší ke zjednání rovnováhy v obleněné výživě, ježto nutí vydávati nahromaděné zásoby a úplně spaluje výrobky neúplného spalování. Jest nejlepším ochranným prostředkem před nemocemi závislými na oblenění životních spalování, jako otylostí, dnou, píštělostí, úplavicí cukrovou atd.

Šerm jest typ cvičení, jež vyvozuje s největší intenzitou povšechné účinky, aniž vzbuzuje veliká místní svalová úsilí.

Šerm jest cvičení, jež lze vykonávati v každém věku a jest přístupné i těm, jichž svalová soustava není příliš vyvinuta. Vidíme četné šermíře šermovati až do šedesátí let a déle při dobré postavě na zápasisti toliko pouze z té příčiny, že šerm jest především cvičení „hlavy“, což jsme jinde probírali. (L'hygiène de l'exercice chez l'enfant et l'adolescent.) Zkušenost starého borce může zjednat rovnováhu, jest-li mu zápasiti se šermířem mladým, který má více fysických prostředků, ale méně soudnosti. Přece ale netřeba zapomínati, že požaduje šerm současně s prací hlavy veliké práce plic a srdce. Proto starci ho musí užívat s měrou a nebráti

doslovně starou prúpověď, dle níž jsou dvě věci, jež může vykonávati každé stáří: šermovati a tančiti valčík.

II.

Šerm šavli liší se od šermu kordem širším postupem, jehož důsledek jest, že vymáhá koordinace méně upjaté a méně pozorné.

Tato obdoba šermu požaduje méně úskočnosti a jest to její menší hodnota, jež se stanoviska vychovávajícího v některých případech zvyšuje její zdravotní důležitost. U četných osob, jichž mozek jest oslaben duševní prací, jest třeba dáti přednost cvičením, jež požadují co nejmenší živní práce.

Ve cvičení la canne se více chodí, než bije. Odtud plyne méně práce a menší náchylnost k záduše. Proto zralý člověk, jež chybné dýchání nutí zanechat fleuret, může se často účastniti šermu šavli.

Baton oběma rukama ovládaný skýtá přednost, že vymáhá pohyb ještě širších, než cvičení la canne a nutí k práci obě paže. Šerm batonem zahrnuje více změnu místa; prikazuje polotoury, obraty (volté-face), skoky, jež přivodí rozmnožení svalové práce a především rovnoměrnější rozdělení práce ve veškerých sva-lech těla. Šerm batonem jest velmi zajímavý mimo to, že tvoří nejmočnější prostředek osobní obrany. Chybí mu jedině schválení modou, aby zaujal vyšší místo, než všeliká jiná cvičení.

Zápas a box jsou dvě obdoby přirozeného šermu. Oba si nyní dobývají místa mezi běžnými cvičeními, když byly dlouho zůstaveny jen lidu a výstředníkům.

Zápas jest typem cvičení síly. Způsobuje spíše, než všeliké jiné cvičení, fyziologický děj úsilí a vyložili jsme nebezpečí úsilí pro všechny osoby, jichž plice a srdce, aneb krevní cévy nemají veškeré neporušenosti tkáň a všech svých vykonných schopností.

Toto cvičení, jedno z nejlepších pro jinocha a mladého člověka, musí tedy zanecháno býti ve věku zralém. Oddávají-li se mu někteří muži, jsou to, jak jsme řekli, fyziologické výjimky lidí, jichž tepnová soustava jest mladší, než jich věk, aneb jsou to přeborníci tak převážné výtečnosti, že mohou bez úsilí porážeti své soupeře méně nadané svalovou silou.

(Pokračování.)

Několik časových otázek tělocvičných.

Od Dra. Med. F. A. Schmidta v Bonnu.

(Dokončení z dubnového čísla.)

Mohutnější rozvoj pravé strany souvisí s poměry přílivu krve ku pravé paži: tepna pravou paží vyživující vychází z větší blízkosti srdce a jest o něco delší nežli tepna levé paže, tak že v ní proudí krev pod vyšším tlakem. U dvou lidí ze sta vyskytuje se odchýlný způsob odstupu ramenních tepen od hlavní tepny, tak že nikoliv tepna pravé, nýbrž levé paže má svůj počátek blíže srdci, pročež má levá paže silnější přítok krve. Tento pak poměr netoliko souhlasí s poměrnými čísly levičáků ku pravičákům, nýbrž v četných případech skutečně byla tato odchylka v uspořádání tepen nalezena na mrtvolách lidí, kteří za svého života byli levičáky.

A tak větší síla a obratnost pravé paže zakládá se na příčinách, jež jsou již p ř e d e m v těle lidském.

Máme-li považovati tuto nestejnost pravé a levé strany těla za vadu anebo za přednost? Myslím, že za přednost a to z těchto důvodů. Zdokonalení všeho živoucího zakládá se na zásadě dělby práce. Údy páteřnatých živočichů slouží především k pohybu. Ta zvířata, při nichž tento účel téměř výhradně převládá, jsou nejvíce bezbranná, na př. jedno- a dvoukopytníci. Chrup a u mnohých hlava, rohy či parohy ozbrojená, jest jejich jediná zbraň, ale docela nedostatečná. Jinak lze-li užiti již pazourů k tlčení, chápání a trhání. Konečně teprve u člověka zdokonaluje se rozdělení práce tím způsobem, že noha slouží toliko k pohybu, kdežto ruka, tento nevyrovnatelný „nástroj nástrojů“, pozvedá člověka ke skutečnému pánu tvorstva. Opice sice mají čtyry ruce (zdánlivě ovšem, poněvadž zadní ruce opice mají anatomickou skladbu noh), ale i přední ruce opice, tak obratné, jsou pro svoji dlouhou, štihlou stavbu, pro svůj krátký palec a pro tenká, chabá a svrstělá bříška prstů, přece jenom pitvorným obrazem ušlechtilé ruky lidské, jsou především ústroji chápání a šplhání a slouží obzvláště místnímu pohybu. Naproti tomu lidská ruka slouží jen příležitostně místnímu pohybu, jako při šplhání, ručkování, lezení, plavání a pod. Naši borci používají rukou k téměř účelu i při stoji o rukou a při chůzi na rukou; ostatně jest stoj o rukou na zemi, jakož i na bradlech — tento stálý ideál všech bradlářů začátečníků — „možnost pohybu“, která snad také někdy vyjde z módy, neboť jest v podstatě své právě tak nepěkná jako neúčinná. Ale všechno toto příležitostné pouze používání našich rukou k místnímu pohybu znamená velice málo proti obdivuhodné vhodnosti a používání ruky při nejrozmanitějších výkonech v životě!

Mámé pak dvě ruce, jichž se k nejunějším pracím obyčejně tak používá, že jedné ruce, a to pravé připadá vlastní jemnější práce, kdežto levé přísluší spíše pomocná úloha podávati, držeti atd. Když pravá ruka píše, drží levá list anebo sešit; když pravá šije, levá napíná a drží okraj; když pravice zatlučká, levice hřebík drží; když pravice maluje, drží levice paletu atd. Na klavíru připadá levé ruce „průvod“; na houslích sahá na struny, kdežto pravice vede smyčec — krátce, velice často podporuje levice pravici v její činnosti, jest s l u ž k o u p r a v i c e . Právě toto rozdělení práce mezi pravou a levou rukou — u žádného zvířete není takového rozdílu v užívání předních končetin — zvýšilo tak značně schopnost a obratnost lidských rukou. Na tuto přednost pravé ruky jest naše oko zvyklé a naučené, dle ní právě zřízeno je a sestaveno naše řemeslnické náčiní. Jak velká ztráta času a práce by to byla, jak daleko bychom byli zůstali v rozvoji zručnosti, kdyby se každému výkonu třeba bylo učiti — pro souměrný vývoj — jak pravici tak i levici, kdybychom se měli učiti psáti jak pravou rukou v pravo, tak levou rukou v levo, anebo kresliti, šiti, střihati atd.

Co písma se týče, bylo by nutno teprve oku našemu pracně se učiti na levo čísti písmo levou rukou napsané. To jest velice těžké; kde nám proto takové písmo přijde, držíme je před zreadlem, abychom tak rozluštili písmena

a slova. Lionardo da Vinci, z nejbystřejších a nejvšestrannějších duchů všech dob, stejně veliký malíř jako stavitel, inženýr, fysik atd., psal své obsáhlé rukopisy levou rukou. To bylo příčinou, že tyto drahocenné spisy práchnivěly po několik století v ambrosiánské knihovně v Miláně nerozluštěné a nepřečtené. Když v našem století došlo ku prozkoumání tohoto pokladu, nalezlo se tu s úžasem, že Lionardo celou řadu objevů a vynálezů pozdějších věků již tušil, ba i důkladněji popsal, tak mezi jiným lodní šroub — jehož ostatně Lionardo nechtěl použiti k pohybu ve vodě, nýbrž ve vzduchu —, padák, důležité zákony o pákách, ba dokonce i zákon o zachování síly. To vše zůstalo dlouho skryto — poněvadž se naše oko naučilo čísti pouze písmo na pravo psané, ale nikoliv písmo na levo psané, ač úplně souměrné.

Rozdělení práce mezi pravou a levou rukou stalo se dojísta mocným prostředkem pro zvýšení lidské obratnosti — a dlužno tudíž pokládati je za velikou přednost.

Na našich cvičištích provádějí se mnohé obratné výkony pouze v pravo — výjimku činí několik borců a hráčů levičáků —. Mič, oštěp, touš, kouli a kámen vrháme pravou rukou; pravici šermujeme mečem a končím; šíp z luku pouštíme pravou rukou, kohoutek na samostřílu a ručnici stiskujeme pravým ukazováčkem a přes mušku měříme pravým okem; při skoku dáme při rozhodném odrazu začasté přednost pravé noze atd.

V úvodu bylo řečeno, že při cvičení sledujeme zásadu prováděti každé cvičení na obě strany, na pravo i na levo. Má se tato zásada sledovati i při obratných výkonech, jež se v životě neprovádějí jinak, než na pravou stranu? Máme se také na cvičišti učiti házet, chytati, šermovati, střileti a odsakovati jak v pravo, tak i v levo?

Není zajisté žádné různosti mínění o tom, že při nářadovém cvičení a při prostných, kdy uvádějí se v pohyb obyčejně veliké okresy svalové, právem provádíme všechna cvičení na obě strany, abychom prospěšné cvičení svalstva dopřáli jedné i druhé straně. Kromě toho při daleko větším množství nářadových cviků přicházejí v činnost obě polovice těla, a jenom část pohybů, z nichž se takové cvičení skládá, uvádí v činnost převážně nebo výhradně pravou či levou stranu. Této zásadě, konati všechna cvičení na obě strany, pomáhají značně naše hybné čivy. Pohybu, kterému se v pravo teprve namáhavě učí, naučí se do jisté míry i levá strana těla, i když není na něm účastněna. Jak pracně se učí dítě psáti písmenka, jak často maluje tvary každého, než pochyti obraz písmena a než dovede pokaždé z paměti obnoviti tahy písma. Ale kdo zkusí uchopiti násadku levou rukou a psáti levici na levo, pozná s podivením, že se to daří bez velkých obtíží. I když takovéto levostranné písmo vypadá neohrabaně a nemotorně, i když je mnohé písmenko na krivo; tahy písma tu jsou, aniž se levice kdy psáti učila. Proto cvičení na pravo naučené možno beze všeho i na levo opakovati: byť vypadlo poněkud nemotorně, skutečně „levičácky“. Naše hybné čivy mají právě schopnost přenášeti cvičení na pravo naučené souměr-

ným způsobem ihned také na levo, levá strana odkoukala od pravé, čemu se tato musila učit.

A tak můžeme házet, šermovati atd. i levou rukou — při čemž ovšem to často dle toho také vypadá. Při všech takovýchto výkonech obratnosti nastupuje na své právo větší zručnost přírodou daná.

Jest-li tudíž tělocvičnou povinností, abychom i taková cvičení prováděli v pravo i v levo, bychom nezanedbávali „souměrného výcviku“? Myslím, že nikoliv. Nemáme zapotřebí, abychom chtěli býti chytřejší než příroda, jež pro takové cviky a obratné výkony vyzbrojila pravou ruku a pravou paži obzvláštní silou a obratností. Není naprosté souměrnosti pravé a levé strany — a chtít zlepšovati přírodu bylo by pošetilostí.

V VIII. německém kraji tělocvičným určilo se při vrhu kamenem $16\frac{1}{2}$ kg těžkým, že snahy uplatniti zásadu obojstranného souměrného výcviku tělesného, že se vrhá pravou i levou rukou, součet obou nejlepších výkonů rozdělí se dvěma a dle toho se body čítají. Dejme tomu, že někdo vrhne pravou rukou 6 m., ale levou jen 3 50 m.; jiný, jenž není obdařen od přírody rozdílnou silou pravé a levé ruky, hodí každou rukou 5 m., i počítá se prvému

6 — 3 50	5 — 5	
2	2	5. Druhý tudíž ob-

drží více bodů a to proto, že u něho náhodou jest od přírody dáno, že má pravou i levou ruku stejně vyvinutou. Neboť popírám, že by bylo možno v i c e n í m nabýti pro levou ruku stejných schopností, jako pro pravou, bylo by k docílení rovnosti dojista nutno levou ruku výhradně cvičiti a pravou naprosto zanedbávati. Takové hlouposti však nelze přikládati víru.

V daném příkladě zajisté jest lepší házeč ten, který dovedl dohoditi kámen o metr dále, byť i jen pravou rukou, než druhý — přes onen řád závodní a přes menší počet bodů!

Neboť co mi prospěje ve vážném případě celý „souměrný výcvik“, mám-li dohoditi pokud možno nejdále — snad pro obranu —, nebo mám-li zasáhnouti jistý cíl — a já umím sice házet pravou rukou skoro stejně tak daleko a jistě jako levou rukou, ale nedocílím ani pravou, ani levou hodů dostatečně dalekého, anebo nezasáhnou cíle právě tak hodem pravé ruky, jako hodem ruky levé!

Trýzním-li mládež tím, aby užívala při házení oštěpem, toušem, míčem atd. jak pravé, tak levé ruky, může se snadno přihoditi, že se cvičenci nenaučí házet ani pravou, ani levou rukou. Neboť dokonalé házení s využitím všech výhod, jež při tom mohou poskytnouti pomocné pohyby trupu a nohou, není nikterak lehké cvičení, chce-li se pěstovati horlivě a s chutí, chce-li se získati slušná obratnost v házení. Tu nemá místa zásada nutnosti obojstranného provádění. Podobně to také dělá mládež při házení, jakmile jest zůstavena sama sobě. Tu hází každý tou rukou, jíž nejlépe umí — a to je u 98 ze 100 cvičenců pravá. Ostatní dva házejí levou. Jsou ovšem také míčové hry, při nichž jest třeba chytati a házet míč také levou rukou. Tu však výcvik levé paže a levé ruky dostaví se sám sebou.

Stejně jako s házením jest tomu se šermem, se střelbou, se skokem do výše i do dále.

Jinak ovšem jest tomu se cviky, při nichž není důležité dosažení jistého výsledku, nýbrž při nichž jest účelem činnost a sesílení těch aneb oněch skupin svalových. Proto právem se cvičí na př. vzpírání břemen i pravou i levou rukou.

Pokud cvičení ve skocích slouží ke cvičení obratnosti vůbec, možno zajisté také a plným právem určovati, aby se odráželo jednou pravou a podruhé levou nohou. Ale jde-li o výcvik skočiti pokud možno nejvýše nebo nejdále, neb obě zároveň, budiž ponechána volnost v rozběhu i odrazu. Odráží-li většina pravou nohou, jistě jí bylo od přírody dáno silnější svalstvo na pravé noze, i byli by takoví cvičenci blázni, kdyby nevyužítkovali větší síly jedné strany.

Krátce: při takových cvičeních, jež se pro přirozené vlohy snáze a lépe daří, provádějí-li se jednostranně, docílí se jednostranným cvičením nejvyšších výkonů, kdežto bezvýjimečným prováděním zásady obojstranného cvičení zůstane se dojista za možnou výší výkonnou.

Proto jest bezúčelné při různých způsobech házení, při šermu, při skoku prostém i o tyči a při podobných cvičeních, požadovati obojstranného výcviku, ba jest to překážka pro plný rozvoj schopností.

Obava, že se tím obmezuje „souměrný výcvik“ tělesný, že se tím pravá strana těla — u nečetných levičáků levá strana — přílišně vyvine a vycvičí na újmu druhé strany, jest neodůvodněna. Především proto, že není vůbec skutečné rovnosti mezi pravou a levou stranou, a nemožno jí také docíliti ani nejprísunějším sledováním oné zásady — větší sílu kostí pravé paže lze cvičením právě tak málo změnit, jako příznivější poměry přítoku krve, a stejné svalové síly na levé paži bylo by lze dosíci jedině nepřirozeným zanedbáváním pravé paže —, za druhé však postaráno jest přechetnými obojstrannými cviky tělesnými, jako prostnými a nářačovými, vzpíráním břemen, zápasem atd. dostatečně o to, aby se cvičilo veškeré svalstvo na pravé i na levé straně, a aby se rozdíl mezi pravou a levou stranou nezměnil nepřirozeným způsobem nad nestejnost, jež byla dána od přírody.

Totéž má platnost pro jisté pohyby, jež povždy připadají téže straně, aby se ušetřilo pokaždé zvláštní předpisování, a jež jsou každému v tomto smyslu běžny. Tak na př. na povel „pochod!“ vykročuje se povždy levou nohou, na povel „čelem — v zad!“ děje se celý obrát vždycky na levé patě a na pravé špičce. Od tělocvičné strany zdvižen byl proti tomuto „mechanisování“ silný odpor ve jméně souměrného výcviku. Dle mého mínění neprávem! Či věří někdo, že stálým vykračováním levou nohou vyvine se přílišně síla a obratnost levé strany těla na újmu strany druhé, nebo že se tím nějak obmezí obojstranná schopnost dolejších končetin? Ostatně tím, že se takovéto časté pohyby konají vždy na tutéž stranu a toutéž nohou, usnadňuje se stejnost provedení. Cvičení pochodová jsou již při prvním kroku zkažena, vykročí-li část cvičenců jinou nohou, a podobně jest tomu tak při obrátech. V těchto věcech zavedeny byly ve vojsku s dobrým rozmyslem jisté předpisy, chtějí pak na cvičištích zaváděti odchýlné povely a odchýlný způsob provádění bylo by počínání zvrácené — a jistě také ne-

prospěšné. Jakkoliv jest to krásná zásada, cvičiti a siliti na cvičišti stejnoměrně pravou i levou stranu těla, kde to jen poněkud jde, rozdělení práce mezi pravou a levou stranou jest při některých způsobech cvičení od přírody dáno a požaduje úplného rozvoje výkonné schopnosti, a při provádění převahy jedné strany nad druhou. Chtíti měniti tuto věc, bylo by bezúčelné počínání a svěhlavé provádění zásady, sumy o sobě správné, i tam, kde již nemá místa.

Přeložil Václav Pexa.

Jak potřebny jsou mládeži hry tělocvičné na volném vzduchu.

Stále vzrůstající rozkvět tělesných her mládeže budi často v duši mé vzpomínky na dávné doby mládí, doby největší volnosti a svobody, chvíle tak krásné, milé, nezapomenutelné! V myslí mé vynořuje se obraz krásné krajinky — malá víska v dolince, kolem kopce, lesy, rybníky, mezi lukami zelenými vinou se jako pásy stříbrné dvě řeky — ztrácejíce se v dáli ve tmách lesa, a v dále trčí k obloze pomníky zaslé slávy české — rozvaliny hradů. — Tam probáhněl jsem se s druhy mládí, brzy slézaje příkré stráně a strmé skaly i zříceniny starých hradů, brzy ukrýváje se v houšti lesa — tu opět projížděje se na improvizovaných loďkách a vorech po rybnících. Stále a stále vymýšleli jsme nové hry, stále pohybovali jsme se na volném vzduchu, šťastni jsouce v té volnosti. Nevědomky tužili jsme svá těla, nevědomky upevňovali jsme své zdraví. — Prohly doby dětské, rozprohli se druhové mládí — vzrostli v statné muže, těšíce se pevnému zdraví, pružnosti a ohebnosti těla i vytrvalosti v námaze tělesné. — Toť výsledek dlouholetých cvičení tělesných — her — na volném vzduchu. —

Instinktivně vyhledává mládež hry v přírodě, závody, zápasy — vše to, co jí je potřebno: živý pohyb na volném vzduchu.

Na našich školách obecných i středních mnoho se zlepšilo co se týče výchovy tělesné a zařízení hygienických (zdravotních); stát i obce starají se o to, aby opatřily mládeži prostorné síně školní, dobré osvětlení, čistý vzduch (snad i koupelny), ale to vše ničeho nemění na základním nedostatku zdravotnictví školské pedagogiky: na přílišných požadavcích na činnost mozku proti činnosti svalstva. Není to jenom pět nebo šest hodin vyučování školního, jež požadují od mozku dětského napjaté pozornosti ano tělo je v klidu, ale toto napjetí duševní pokračuje také v těch hodinách, jež věnují se domácím úlohám — u žáků méně nadaných až 3 hodiny. Jest však dokázáno vědou a zkušenostmi lékařů, že orgán, který příliš jednostranně se napíná, lehce onemocní a často i jiné orgány s sebou v nemoc strhne.

Jest na každý způsob rozlišovati dobře přetížení (přepínání) a methodické cvičení. Vyučování školní má býti methodickým cvičením; obor myšlenkový, paměť a soudnost nutno jest rozvíjeti stálým postupem úloh. Avšak toto methodické cvičení stane se přepínáním mozku a přívodí zakrnutí ostatních orgánů, neposkytne-li se pracujícímu orgánu nutného odpočinku a zotavení. U chlapce méně nadaného, který největší část dne duševně pracuje a své svalstvo nechává v klidu, jest to ve skutečnosti přepínání mozku. Co tkne se normální činnosti každého orgánu, především soustavy nervové, platiti musí pro zachování síly pravidlo: cvičení a odpočinek správným způsobem střídají. Jest to již zlem naší doby, že nejen v dětství, ale i na každém stupni stáří příliš mnoho se žádá na soustavě nervové a odpočinku a občerstvení nervů velmi málo času se věnuje, či ještě lépe řečeno, to občerstvení nepodává se způsobem správným. Nemyslíme, že by se učení mládeže mělo ulehčiti a zmenšiti, naopak jest třeba, aby požadavky ty se zvětšovaly rovnoběžně s vývinem našeho života kulturního, ale doby denního občerstvení a odpočinku jest lépe a methodičtěji zaříditi.

Jest tedy rozhodnouti o tom, která jest nejlepší metoda (který způsob) občerstvení, co jest protiváhou přetížení mozku, a tu nejlépe jest obrátiti se k vědě a lékařským zkušenostem. Nejlepším občerstvením a zotavením soustavy nervové po námaze (roz. duševní) jest práce; tělesná práce nastoupiti musí na místě

duševní; údy musí se pohybovati a hlava odpočívati. Jest ovšem přirozeno, že působení této protiváhy námahy duševní bude úplnější, spoji-li se s prací svalstva také veselá mysl — t. j. psychické spolupůsobení, — bude-li se práce tělesná konati ve společnosti veselých druhů ve způsobu her, různých zápasů a pod. Dospělým naskytá se ovšem dosti příležitosti pěstovati tuto tělesnou námahu ve spolecích tělocvičných, v klubech velocipedistů, veslařů a bruslařů, konečně v plavání snad až přes příliš, avšak naši žáci a žakyně mají z toho všeho jen něco málo, vlastně jen plavání a bruslení, a toho občerstvení účastni se jen zcela nepatrná část mládeže (jinak ovšem jest na venkově, jinak v městech, zejména velikých). Jest však nutno, aby všechna mládež účastnila se po celý rok dobrodiní přiměřené výchovy tělesné.

Zřejmo jest, že jest ve vychovávání mezer, dávno již známá, kterou vyplniti jest veliká a krásná úloha budoucnosti. Hry mládeže a cvičení tělesná jsou to, jež mohou mezeru tuto vyplniti.

Uvažujme nyní o působnosti obou: tělesných her mládeže i cvičení tělesných. Na první pohled poznáváme již, že se ani nevylučují ani nespojují; naopak doplňují se harmonicky v působení svém na sesílení těla mládeže. Cvičení tělesná napomáhají především sesílení svalstva a kloubů, obratnosti v přemáhání překážek, stupňují pružnost vaziv, krátce napomáhají ovládati celé tělo a tím spoléhati na vlastní sílu. Dle povahy věci spočívá těžisko vyučování tělocviku na různém stupni stáří. Jinak má se to s hrami mládeže. Hlavní jejich působnost vyvíjeti se má v letech dětských, tedy v té době života, kdy soustava svalova není ještě tak upevněna, aby mohla prováděti těžké výkony tělocvičné a kdy sebedůvěra není ještě dosti vyvinuta. Poměr jejich jest tento: tam vážné cvičení methodické, tu živý pohyb a veselé zavodění.

Tělocvik provádí se všeobecně v místnostech uzavřených; dle rozvrhu a školsky je zajištěn jen tehdy, nezávislí-li od počasí a jsou-li cvičiště v bezprostřední blízkosti školy. Naproti tomu mají hry tu přednost, že možno prováděti je na volném, čistém vzduchu, bez prachu, a zvyká se při nich na rychlé ochlazení.

Z toho vidíme, že obě metody tělesného výcviku se doplňují, obě vždy jsou spojeny prospívají tělesnému vývoji mládeže.

(Dokončení.)

Sokol Americký.

— V Klatovském Sokolu v Chicagu tvoří se četa starších cvičenců. Přejeme jim, by bylo jich hodně a tak aby byli pilní, jako veteráni Čechie.

— Sokol Tábor v Chicagu pořádal poslední neděli v květnu a prvou neděli v t. m. výstavu při které cvičili též horliví veteráni Čechie. Škoda, že od ostatních sborů chicagských nebylo účastenství větší.

— Kdyby ve sborech sokolských byly pořádány přednášky, jak stanoví N. J. S. přikazují, jistě by si byli v mnohém sboru připomenuli, že dne 14. t. m. bylo tomu sto let, co narodil se František Palacký, jehož památku národ českoslovanský doma důstojně slaví.

— Sokol Mašek v dopisu svém z Klatovského Sokola v t. č. podaném, dobře připomíná, že dlouhá doba pracovní a vysilující dřina, jaké dnes dělník vydán jest na pospas, zaviňují u dělníka nejen netečnost k tělocviku, ale i k jiným sušlechfujícím činnostem. Souhlasíme se Sokolem Maškem úplně, neboť denně vidíme, jakými nebohými otroky namnoze dělníci jsou. Nejhorší při tom jest, že dělníci posud plně nepoznali, v jak bídných poměrech se ocitli, jinak by byli již spřeráželi pouta, která je na úplně otroky ujařmila.

— Sokolská Jednota Slovan. Ze schůze březnové: Pro nezastávání svých povinností co člen činný, prohlášen za člena přispívajícího Beckman Anton. Po zapravení povinností byl znovu přijat Sládek František. — Duben: Pro neplacení příspěvků vyloučen Vidra Karel. Příjmuti noví členové činní: Boukal Frant. dříve člen T. J. Mošna zde a Záběhlický Rudolf z New Yorku. — Krajíček Josef vzdal se výboru majetku a na jeho místo zvolen Štětina Bohumil. Duben správní rada: Příjmut Kohout Jindřich činný. Fischel, jednatel,

— O četě starších cvičenců T. J. Sokol Čechie v Chicagu, zmínili jsme se již několikrát a kladli jsme činnost její horlivou za vzor cvičencům mladším. Četa zmíněná jest vzácnou výjimkou mezi pohodlnými cvičenci mladšími, s nimiž spíše jinde se potkáme než v tělocvičně. V době poslední nebylo v Chicagu jediného téměř sokolského podniků veřejného, aby veteráni Čechie při něm obětavě nespoluúčastnili. Horlivý cvičitel jejich, Sokol Al. Kreml, jest na staré své cvičence hrdým, neboť tak pořádných a pravidelných cvičení navštěvujících hochů sotva by kde našel. — Škoda, že nemáme v každém sboru jednu aspoň takovou četnu, jako má Čechie ve svých veteránech.

— Nařikáme někdy na malou obětavost Sokolů, ale celkem vzato, milují Sokolové své sbory a jsou k nim mnohem obětavějšími, než členové různých jiných spolků. Uvedeme tuto malý příklad, ať mohli bychom jich uvést na sta. — Nedávno vstoupil člen jednoho sokolského sboru do armády Spojených Států. Na statky pozemské bohat nebyl a práce také neměl; ztratiti tím nemohl tedy mnoho, leda život. Při odchodu svém na vojnu dal svůj oblibený pás cvičební v opatrování milého mu druhu Sokola s tím podotknutím, aby si jej podržel jestliže ve válce padne, by však mu jej opět vrátil, jestli šťastně z vojny přijde zpět. Zaroveň jej požádal, aby oznámil ve sboru jeho úmysl, že chce zůstat členem pokud bude na vojně sloužiti, i že, bude-li sbor toho žádati, své příspěvky členské dále chce odváděti. A takových, kteří Sokoly chtějí navždy zůstat a kteří, třeba neměli ze sboru žádného užitku, příspěvky své rádi platí, třeba chudí byli, máme mnoho. — A nyní jiný příklad. Nedávno chystala se jistá osoba, člen jedné z nejbohatších rodin českých na zábavnou cestu do Čech. Osoba ta patří k jistému spolku, u něhož měsíční příspěvek jest 10 centů. Před odjezdem svým snažně prosila svůj spolek, aby prominul jí placení příspěvků po ten čas co bude v Čechách, že mině se tam zdržeti nejméně dva měsíce. Spolek ji milost tu laskavě prokázal. O ti lidé bohatí! — Dobře, že k sborům sokolským až na skrovné výjimky ti bohatí nepatří!

— Pražským Národním Listům píše se z Halifaxu, N. S.: Jako každý Čech, který přijede do New Yorku, tak i my Čechové válečné lodi „Dunaj“ přistavše do New Yorku, chtěli jsme poznat naše české krajany zde nbytované, o kterých jsme již dříve slyšeli. Po krátkém hledání jsme našli tak zvanou „českou čtvrt“. Vzkročivše do této čtvrti, každý z nás hleděl udiveně, neboť na každém obchodě oko naše spatřilo české nápisy; dítky kolem nás hovořily česky a uslyševše nás mluvit česky počaly volat po ulici „čeští vojáci“. Před sebou jsme spatřili hledanou Sokolovnu, stánek to newyorského Sokola. Radostně spěchali jsme k cíli své cesty. Vstoupivše dovnitř místnosti, byli jsme pozdraveni milým slovem „Na zdar!“ První naše bylo, prohlédnouti si místnosti Sokola; tělocvična i všechny místnosti se nám ukázaly v plné kráse. Jsou vesměs nové a velmi vkusně zařízené, tak že člověk vstupivší dovnitř skutečně se cítí jako doma. Který den nám byla popřána dovolená, vždy jsme zavítali do milé čtvrti, kde jsme byli vždy srdečně uvítáni a dle starého českého zvyku pohostěni. — Konečně se přiblížil den 14. dubna, na tento den hráli naši bratři divadelní kus „Chodové“. Jaké bylo naše překvapení na lodi, když nám v neděli ráno náš představený oznamoval, že jsme dostali dovolenou súčastniti se představení; naši milí krajané prosili za nás u velitele lodi o dovolenou, která nám též povolena. — Když jsme vešli do síně divadelní, vedli nás Sokolové na nejpřednější místa. Divadelní kus byl velmi krásně proveden, po divadle byla velmi příjemná taneční zábava, neboť každý si přál k nám mluvit a popat, jak se vede v Čechách krajanům. Velice krásný byl pohled na veřejné cvičení dítek v tělocvičně; všechny dítky byly oblečeny v stejnokroj a cvičí s velikou oddaností. Náčelníku, Sokolu Augustu Tesařovi náleží skutečně uznání; pohybuje se mezi dítkami jako otec všech a každé dítko k němu laskou lne. Sokolové i Sokolky se na veřejném cvičení dne 17. dubna znamenitě tužili. — Loučení se s milými krajany bylo bolestné; neboť již asi dva dny než měla naše korveta opustiti přístav newyorský, bylo známo, kdy odplujeme, a každý krajan, který nás potkal, pozdravoval po nás milou českou vlast, ba i dítky po ulicích pobíhající volaly: „Pozdravujte všechny krajany v Čechách.“ Radosti jati za vše, co nám bylo od Čechů zámožských prokázáno, chápeme se péra, bychom též s našimi milými

domácími krajany vše sdělili; nechať provolají s námi krajanům zámožským hřimavě „Na zdar!“

(Sl.)

Zvykejme pravdě.

Onehdy četl jsem v Racinské „Slavii“ následující:

Č e s k á p o v a h a . — V pražském Času ze dne 14. května píše redaktor dr. Jan Herben: „V rukopisném boji ponejprv začal jsem přemýšlet o národní povaze. Více zlých vlastností jsem v nás poznával než dobrých. Byla mi nepochopitelná ta hrozná nenávisť, která propukala u Čechů proti Čechům. Čech tak Čecha nenávidět! — to mi bylo tak nepřirozené, nepochopitelné, a je podnes. Být na stupni nižšího vývoje vzdělanosti nebo nebyt nad námi c. k. státní policie, docela se bylo obávat klackářů a šibenic. Jak je možné takové vzájemné zášti členů národa mezi sebou, když národ sám vězí v nesvobodě, pod cizí vládou a pod cizím panstvím? Není-li to ponižující, že člověk-Čech musí být vděčen za to, že požíval (a požívá dosud) ochrany c. k. úřadů proti vlastnímu bratru, také člověku Čechu?“

Ponejprv se zjevil tento hrozný rys na české půdě v děsivé své podobě za protireformace. Jak živo mne tak nebolelo, když jsem četl, co páchal Huerta, Marradas, Laminger a jak se všechna ta sebranka dobrodruhů jmenovala, jako mne bolelo, že ti navrhovatelé, konfiskací, komisaři, misionáři, hejtmani, soudečové, slidiči, udavači, kteří jako krvežízniví dravci vrhali se na zbytky literatury a Bratří, byli také Čechové. Že mohl Čech Čecha tak pronásledovat, mrskat, olupovat, na šibenice věšet, kolem lámat, z vlasti vyhánět — to mne víc zahanbuje a bolí, než co páchali ti cizí. A tak se nám vedlo a vodi posud. Kdykoli nás stihly nejděsivější persequce, vyšly buď z hlavy českých lidí neb aspoň Čechové byli při tom. Tento rys nesmazán s nás podnes.“

Jaká to perná pravda v uvedeném obsažena pro nás, zvyklé jen na samou téměř chválu.

Kde nabral spisovatel odvahu dotknouti se jen toho rysu v české povaze, který tak často u nás proniká.

Vše spíše sneseme než pravdu.

To dobře víme, že sami sebe dovedeme pronásledovati a sužovati, co k jiným jsme shovívavými a snášlivými. Věšák běda tomu, kdo do očí chce nám o tom kus pravdy povědět.

Škoda, že nemáme mezi sebou, v našem Sokolstvu, také Herbenů, aby tak výrazně nám o našich vadách pověděli.

Shledali bychom, že i ve vytvořené sokolské povaze jsou slabé stránky, ku kterým nechceme se přiznati.

Tu a tam vyskytne se smělec, jenž odváží se na ten neb onen poklesek poněkud, však ten ubohý bez výjimky skorem špatně pochodí.

Jak také mohli bychom se k vlastní vině přiznati, když nejraději vše špatné svalujeme na jiné.

Jest to tak pohodlné!

A přece dokud nesneseme, aby pravda se nám nefalšovaná a ryzá předkládala, třeba trpká byla, dotud jsme nedospěli, dotud naše sokolská povaha nebyla ustálena. Buďme shovívavými k těm, kteří na vady naše poukazují, zkoumejme co na slovech jejich jest pravdy — dříve než je odsoudíme.

Bolí nás to, když vidíme jak Sokol Sokola pronásleduje, jak jeden druhému nechce ustoupiti a to často pro malichernost.

Či neda se ta česká nátura v nás polepsiti?

Ze župy Chicagské.

Protokol ze schůze dne 2. květn. 1898. — Schůzi zahájil předs. Ant. Haller za nepřítomnosti následujících zástupců: K. Mikuláš, J. Jiroušek, J. Svoboda, E. Altera. Protokol z min. schůze čten a přijat. Předs. Ant. Haller oznamuje, že obdržel odpověď od výb. výb. Nár. Jed. Sok. v záležitosti diplomů pro přeborníky a vítězná družstva župy Chicagské. Oznamo mu, že diplomy budou v brzkou hotovy a na místa zaslány. Dále Sok. Hešík oznamuje, že pro tento měsíc neobdržel od Sok. Fl. Holka bý-

valého pokladníka župy žádné splátky. V záležitosti té bylo ujednáno, by se dopsalo Sok. Slovanské Lípě, kde jest Fl. Holec cvičitelem, zdali jim bude možno nějakým způsobem přiměti Sok. Fl. Holka, by se župou se vypořádal. Návrh ten přijat a tajemník má dopsat v tom smyslu S. Sl. Lípě. O společném cvičení bylo ujednáno, bychom začali od začátku a sice příští neděli v S. Sl. Lípě. Dále bylo ujednáno o útocích, jež v českých místních časopisech na Sokolstvo byly činěny, v nichž nám bylo vytýkáno, že dosud jsme nenabídlí své služby do války guvernérovi státu Illinois. Záležitost ona byla vzata v úvahu a jelikož jsme nemohli v té věci ničeho učinit bez vědomí všeho Sokolstva, byl dán návrh, by se svolala poradní schůze všech sborů v Chicagu na den 13. května v 8 hodin večer, v siní Plz. Sokola. Návrh přijat a tajemník má dopsat všem tajemníkům sborů chicagských, by vyzvali úředníky své a s nimi do oné schůze se dostavili, kdež se ujedná, co se v té záležitosti učinit má. Jelikož nebylo více k jednání, byla schůze ukončena. Příští schůze se bude odbývat 7. června 1898. Příjem žádů, vydání žádné.

Jos. F. Holas, taj.

Noví úředníci župní na rok 1898: Náčelník Ant. Haller 703 Allport st., podnáč. Fr. Hešik 135 Bunker st. a Václav Lukeš 963 W. 18th st., pokladník Fr. Sklenář 2907 Union ave. a tajemník Jos. F. Holas 1108 Albany ave.

Ze župy Střední.

Schůze odbývána 26. května za přítomnosti všech členů. Protokol čten a přijat. Čteny dopisy a rovněž přijaty. Rokováno o nastávajících nám závoděch župních, avšak k rozhodnutí nemohlo přijíti, an ode všech jednot nebyly dopisy zaslány. Jednatel poukázán jednotám těm dopsat, by rychle věci vyřízeny byly. — Schůze odročena na 31. května t. r.

Ve schůzi dne 31. května po náležitých úvahách o prospěchu závodů, o stávající tísní finanční a jiném ujednáno následující uveřejnit v Sokole Amer. a podobně i jednotám Sokolským:

“Těžko jest župě letošním rokem rozhodovat, co se závody činiti se má, neb co by se mělo státi. Náhledy jsou u všech rozdílné; však podotknouti musíme, že nečinnost zavládla u všech skoro jednot. Veškeré Jednoty vyzvány byly župním náčelníkem, by se s ním spojily a společnou korespondenci pak živou činnost u Sokolů pěstovaly. A ejhle! Ani jedna Jednota neodepsala (náčelník) náčelníku župnímu. Zajisté jednání to nebylo správné! Jednoty též finančními poměry trpěly a župa jsouc bez peněžitých prostředků, nemohla cvičitele vyslati aneb župního náčelníka ku Jednotám, ač byla by věc ta velmi Jednotám ku prospěchu. Po novém roce letos vyzvány byly Jednoty, by se připravovaly na letošní rok ku cvičení. Župa minila dobře; pouze odbývatí sjezd a veřejné cvičení letos pouze, však Jednoty si přály závody, a zajisté vyhovíme a budeme je odbývat. Sjezd a veřejné cvičení (kteréž by bylo úplně postačilo) nebyly spojeny s výlohami, však závody jsou spojeny s velkými vždy výlohami, a kde na ně letos bráti? Župa střední (výbor) navrhovala, ana věděla, že jízda bude velmi snížena na jubilejní dni státu Wisconsin, by se v Milwaukee sjezd a veřejné cvičení provedlo; kdežto do jiných měst jako do Clevelandu neb jinam bylo by za jízdu veliké vydání; a tu by se ze státu Wisconsin velmi málo závodníků do Clevelandu poslati mohlo. Tolik budiž na vysvětlenou jednání župy Střední (výboru).

Jednoty stran závodů župních hlasovaly následovně:

Do Clevelandu: T. J. Budivoj z Detroit.
T. J. Sokol Cleveland.
T. J. S. Čech si přeje v ústředí jednot (?)
T. J. S. Nová Vlast, má jen žáky ku cvičení.
Do Milwaukee: T. J. S. v St. Paul.
T. J. S. v Milwaukee.
Sokol Mladochůch v Racine.

Do Racina: Česko-Americký Sokol v Manitowocu:

Výbor župy Střední ustanovil, by se závody odbývaly v Clevelandu na konec srpna a nyní jste žádání, byste oznámili své závodníky a výk. výboru i nám zde své soudce v nejbližším čase; zároveň jste upozornění, by vaši náčelníci své adresy zaslali na župního náčelníka Sok. P. Straku 1317 Lloyd St., Milwaukee, Wis. a tajem-

níci jsou žádáni úplaty počet členů ihned oznámiti, kolik jich Jednoty čítají. Se sokolským na zdar!

J. Zahořík, předseda.
H. Vrba, jed.

DO P I S Y .

V Chicagu o piknikách. (Z Klatovského Sokola.) Milá redakce orgánu Sokolů amerických! — Opětně se chápu tužky, bych něco napsal, za co pak zajisté dostanu hrubé výčitky, jako se mně dostalo za dopisy minulé od Sokolů, ale štěstí, že jen polovičatých. Snad bych ani nebyl se chopil tužky, však článek v orgánu pod ohlavením “Povznesme tělocvičnou činnost jednot” (?) mne přiměl k tomu. V článku onom se oprávněně stěžuje na netečnost ba nedbalost k tělocviku. (K tomu mělo být připojeno — nedbalost v navštěvování schůzí.)

Není pravdou, že nedostatek vytrvalosti jest pouze příčinou lhostejnosti k tělocviku a k sokolské věci vůbec. Příčina je zcela jiná. Tělocvičné sbory sestávají většinou z lidu pracující třídy a z části z maloobchodnictva a oba ty druhy jsou dlouhou, duševní i tělesné síly unavující dobrou pracovní přetíženými. Že druh lidí těch se stává čím dále tím více lhostejným nejen k věci sokolské, nýbrž k sobě samým, jest dnes věcí skutečnou! My bychom měli vždy hledět k tomu, by se odstranily příčiny lhostejnosti ba nedbalosti ku věci sokolské a po odstranění chyb těch odpadne i lhostejná nedbalost. Věřím, že odstranit příčiny ony jest věci obtížnou, ale jest nutnou. A to jest: zkrácení doby pracovní! Až bude Sokol-dělník pracovat na místo 10—12 hodin denně pouze 4—6, zajisté že bude mít více času, síly a chuti do tělocviku. Teď ale dlouhou pracovní dobou a dosti často ne-li stále, tělesné síly jeho jsou tak vyčerpány, že jemu nezbývá pak sil ani k duševní tím méně k tělesné činnosti. Proto jest nám třeba pomáhat odstranit způsob stávajících špatných společenských poměrů a na místo těch zříditi poměry na základě lidskosti, rozumu a lásky, pak bude zajisté veškerá dnešní lhostejnost, nedbalost k tělocviku a vůbec ke všemu dobrému ta tam.

Míval jsem dopal na to špatné navštěvování a pozdní otvírání schůzí u našeho sboru, ale když jsem viděl, že se to děje zrovna tak u staršího sboru a to jest “Plzeňský Sokol”, tak jsem zase trochu uspokojenější. Budem požádat výlet 17. července do zahrady sboru pro útulnu v Bensenville, ale bojím se, že proděláme. Železniční monopol pohltí ohromnou část peněz — čemuž při takových podnících není zde skorem vyhnouti, by veškeré těžce vydělané peníze nemusel dát těm “chudákům” a to ještě napřed.

O poněkud a zábavných přednáškách už není u nás ani řeči. K čemu také, když se to nikomu nevypálí? Za to však zakládáme veteránskou čet! Tak nám skoro strach, abychom pak ještě ty mladé “nezbítovali”.

Musím ještě milou redakci pochválit za tak rázný článek proti té dydlovské horečce “ojanské” mezi Sokoly na popud pofouchlých novin se zakofeňující. To byl zdravý a upřímný náhled! Kdyby si jej ti potřebnější několikrát přečetli a — pochopili.

Na zdar!

Mašek.

V New Yorku, dne 29. května '98. — Dešť na spadnutí; mrať na se prohánějí hrozivě po obloze jako by chtěla zatopit celý New York a Jednota naše koná výlet, aneb jak po česku říkáme “picnic” do Tvrđíkova parku. Bude to asi výlet zkažený a nám nezbude než v celé slávě a velebnosti připravit se na výlet Fěveckého Odbora dne 26. června do Jabelkova Oak Hill Parku, kde si vynahradíme, co jsme dnes ztratili.

Dne 17. dubna byla krásná neděle, jakých co počasi se týče, bylo málo letos, a tu není divu, že každý očekával, že s veřejným cvičením na tuto neděli připraveným pohoříme, očekávali jsme, že každý raději použije krásné pohody a osvěží se v probouzející se přírodě. O třetí hodině br. starosta L. C. Frank vyšel na jeviště a přiměřenou řečí poukázal proč konáme veřejná cvičení, co jimi má býti dosaženo, že jest to jakési složení zkonšky naší zdatnosti, ukázka, která soustavně pěstovaný tělocvik prospívá každému a že je konáme proto, abychom v lidu našem lásku k tělocviku a myšlenku sokolské ještě více rozšířili. Dlouho trvající potlesk byl

br. starostovi za jeho sokolskou řeč odměnou. Že toto "veřejné" se každému zamlouvalo již tím, že až na malou výjimku se na nářadí vůbec necvičilo, o tom netřeba se zmiňovati. Žádné krkolomné produkce nevzbuzovaly obavu, že si někdo zláme vaz nebo jinak se poraní. Cvičila se vesměs prostná, s tyčemi, kuželi a činkami, cvičili žáci, žakyně, Sokolky a Sokolové, evičitelský sbor pak provedl velmi pěkně kroužení kuželi, které se každému líbilo a každý odcházal uspokojen a mnohý projevil přání, aby zase něco podobného co nejdříve se mohlo opakovati. Ovšem málo kdo uváží tu práci a namáhání evičitelů, nežli nám připraví podobný požitok. Veřejná cvičení se u našich krajanů těší veliké oblibě a viděl jsem muže i ženy, kterak se radovali s námi při pohledu na naše žáky a žakyně, na náš dorost, naši to budoucnost a žádné veřejné cvičení snad se tak nelíbilo jako toto poslední. Každý se tužil, ať malý nebo velký, každý se snažil, aby výsledek byl nejlepší — a skutečně byl. Tímto cvičením nabyl ti, kteří stojí mimo řady sokolské, přesvědčení, že cvičení jest prospěšné každému a každému přístupné, to jest to, co evičitelský sbor chtěl našim krajanům dokázati a proto se na nářadí necvičilo. Hmotný výsledek jest asi \$220 výtěžku.

V neděli dne 3. dubna pořádaly Sokolky zábavu ve prospěch Sokolovny. Byla to pěkná "hodinka" strávená v kruhu našich sester a takových zábav, kde se méně tančí a více pěkného poslouchá, by měly uspořádat příští zimu více, ale v neděli odpůldne, aby se mohl každý řádně vyspat. Kuplety, básně a zpěvy, to vše se krásně poslouchá, zvláště když je přednáší pan Al. Klapka a pí. Klapková, však i Jiřinka Lierova a Sokol Kraupner se přítomným zavedli přednesením jejich dvojzpěvu z Jiřikova vidění. Pí. Hamplová po přednesení svého rozmarného kupletu musela opakovat, to samé p. Jos. Veselý. Návštěva byla slušná, ale mohla být lepší, zvláště Sokolové by měli hledět, když se něco ve prospěch Sokolovny pořádá, aby se nechali vidět.

Opera "Marie dcera pluku" sehraná 24. dubna Pěv. Odborem potkala se s hmotným nezdarem, doufám však, že ji Pěv. Odbor v čase příznivějším bude opakovat, zvláště když poprvé vše tak pěkně klapalo, až ovšem na tu návštěvu.

Dne 14. března měl pohřeb br. Fr. Čížek, který byl teprve 32 roky star a zanechává manželku a 2 dítka. Dne 18. dubna doprovodil I. sbor k poslednímu odpočinku br. Jana Celera, který také byl teprve 36 roků star, byl starým závodníkem a účastnil se též výletu do Čech r. 1887. Jeho bývalí druhové a starosta Nár. Jed. Sok. br. Al. Wokal jej doprovodili až na hřbitov. Byl to jeden z nejlepších našich Sokolů a proto budiž mu země lehkou.

Celý národ Čechoslovanský a Sokolstvo v Čechách zvláště, oslaví letos 100leté narozeniny "otce národa" Františka Palackého, který jeho dějinami Národa Českého naučil nás znáti naši slavnou, nehynoucí minulost, dále naučil nás býti hrdými na naše slavné předky a ukázal nám cestu a vytkl cíl, za jakým musíme kráčet, abychom obnovili starou slávu naší vlasti. Mam za to, že ve dnech, kdy slavnost se v Praze odbývá, kde zároveň bude položen základní kámen k Palackého pomníku, by aspoň výk. výb. N. J. Sokolské zaslal přepis slavnostnímu výboru, že i my Sokolové američtí jsme si vzpomněli na muže o národ náš snad nejzasloužilejšího, bylo by ovšem povinností naší důstojně vzpomenouti si zásluh jeho, který ne nadarmo nazýván otcem národa. My však na něco podobného nemáme času pro samé jiné starosti.

Dne 25. května jsme se dostavili v počtu asi 100 do výstavy pro Národní Dům pořádané, aby naši přátelé (!) se opětně přesvědčili, že nám není podnik všech Čechů newyorských lhostejným.

Hlava českého Sokolstva a purkmistr královské Prahy Dr. Podlipný si popletl cestovní program, místo do Francie zapadl do Vídně a ohýbá záda před starým neduživcem a žádá jej, aby se na nějaký čas každý rok "odmufoval" do Prahy, anebo aspoň aby dovolil některému členu své "fameliie" tam bydlet. Starý potentát má bydlet mezi tím dobrým českým lidem, který on z hloubi své černé duše nenávidí a jej po 50 roků utiskuje, jeho práva drzou nohou šlapa a k tomu tím lidem, který za něho a jeho schátralé Rakousko tolik obětí na životech i statech přinesl, opovrhne. On s Čechy nikdy dobře nesmyslel a smýšlet nebude a čím dál bude od Prahy a od českého pomezí, tím líp. Před časem byli u něho

Mladočeši prazvláštní společnosti a dnes mu dělají policajty a lokaje a politováníhodné jest, že radikál a tak vynikající Sokol jako jest Podlipný se snížil a zapomene na všechny vzdor a na heslo: přelom, přeskoč, ale nepodlez! Na zdar!

Al. Bohdanecký.

Philadelphia, 2. června 1898. — Již jsem přestal číst tak důkladně veškeré ty vojenské zprávy rozličných časopisů a tím mně zbývá čas nějakou zprávu z našeho sboru podati.

Na vojnu se z našich členů nechce žádnému, abychom však nebyli tak úplně bez vojenské taktiky, uděláme nepřátelské tažení mezi sebou. Místo zbraně upotřebíme rozličných pomluv anebo klevet a jestli je některý člen takovým nábojem raněn více než-li myslí, že při dobré náladě snese, odtáhne z bojiště s celou flotilou, druhá strana zajásá nad svým vítězstvím a sbor platí náhradu; totiž, ztratí obyčejně to čilé působení všestranné, takových členů, kterých brzy postrádá. Na to se však ohled nebere, nápodobí se Španělsko a hledí se i liti uškodit druhé straně, kdyby třeba domácí revoluce anebo pád sboru následoval. Potřebujem nějakého admirála jako je Dewey, aby na troskách nenávisti a osobní zášti zbudoval a upevnil svornost a bratrství.

Co se týče sjezdu nebylo u nás docela ničeho dosud jednáno, čekám však, že příští schůzi přijde na řadu záležitost podpory. Nemohu říci jak to asi dopadne, myslím však, že bude většina ne-li celek proti. Máme dle našich domácích stanov úmrtní podporu \$1.00 od každého členu a poplatek takový nenucený jakým jest každoměsíční, považuje každý ten platící člen za jakousi vskutku bratrsky patřící povinnost z lítosti nad ztrátou bratra, kterého po příkladě každodenně viděl. Budem též vyplácet podporu v nemoci, až sbor dosáhne jistého určitého jmění. Jsem proti podpoře jakékoliv u sborů sokolských a myslím, že ta americká horečka podpůrná zdržuje od jich pravých účelů spolky, které nejsou výhradně pouze podpůrnými.

Věřím, že sbor takový jako náš, který chce platit \$5.00 týdně podpory v nemoci, za 25c. měsíčních příspěvků, rychle počet svých členů zvětší, ale až jedenkrát ohlásí, že podporu započíná vyplácet, bude zajisté nucen příspěvky zvětšit, aby povinností dostáti mohl, aneb bude finančně zničen. Máme lidi rozličné.

Vůbec, kdo se přihlásí ke sboru sokolskému pouze k vůli té hezky znějící, laciné podpoře a do cvičení nejde, není již pravým Sokolem, neb miní získat od sboru a ne podporovat pravý účel. Takoví členové obyčejně při ničím výpomoci nejsou a zvíme o nich až tehdy, když potřebují spolek.

Zavedením podpory úmrtní do Národní Jednoty Sokolské bylo by asi mnohým sborům na škodu, alespoň u nás zajisté, máme několik členů mezi 18 až 20ti roky stáří, kteří zapominají neb nemohou platit ani ty skrovné příspěvky nynější. Což potom? Vyloučit pro neplacení? Tím bychom ztráceli právě takové, kterých nejvíce chceme.

Kdybychom hned zavedením podpory dosáhli větší počet členstva, co nám to pomůže k dosažení pravého účelu? Ti, kteří k nám nechť, že od nás nezískají, aneb že za jich poplatky nemají žádných výhod, poněvadž necvičí a ani těch druhých účelů sokolských nedbají, jsou takoví jako boháč, který hladovému chleba nepodá, poněvadž odplaty od něho k očekávání nemá.

Získáním takých členů byly by naše řady plné a dlouhé.

Rolník, který dovolí aneb si namíchá koukol a stoklasu mezi žito, nechť to pak zaseje na to největší a nejkrásnější pole, sklízí přec, co mu výživu nedá a časem stoklasa mu žito vyhubí.

Tak asi by se dělo nám, když budeme bráti ohled pouze na to, jak získat členů, nehledě jakých. Hnedle by byly rozpočty úmrtní hlavní prací v. v. a vše ostatní, tělocvik hlavně, vedlejší věcí! A naše mládež? Té bychom se brzo zbavili. Pohlédněte na řady ČSPS., mnoho-li tam najdete mladíků od 18 do 25 roků? A proč tam nejsou?

Musi-li rozhodně podpora býti, nechť jest tedy tak ustanovena, by si na ní připlácel pouze ten, který chce. Vskak i zde nevidím úspěch žádný. Budou se hlásit pouze starší členové a těch bude málo. Řízením jich záležitostí nastanou výdaje a plat úředníkům, což by odbor úmrtní měl platit sám. Tím přijdou poplatky velké za malé úmrtí. Jestli náš tajemník bude mít více práce rozepisováním poplatků, třeba asi pro polovici členů, bude chtít

větší plat a — co řeknou pak ti druzí? Každopádně si budou myslet, že nejsou povinni platit za práci prokázanou jiným. A konečně, dosti přisloví máme, které nám rádi jíti cestou jednou, kterou jsme si vyhlídli, chceme-li cíle dosáhnout; přijdem-li však na rozcestí a pustíme se cestou druhou, jest otázkou, zdaliž též ta druhá k samému cíli vede, obvykle však nikoli a pak zbloudíme. Ku konci, vzhledem na členy, které bychom k vůli podpoře získali, chci ještě podotknout, jaký lid též máme.

Dne 22. t. m. měli jsme v Sokolovně dětské divadlo a patronát, aby získal nějakou částku pro krytí školních výloh, ustanovil 10c. vstupné i se šatnou. Bylo jich několik, kteří se zdráhali tento malý poplatek ve prospěch tak dobré věci zaplatit a odmouvali takovým způsobem, že starosta, který poplatek u vchodu vybíral, vzdal se toho a vybíral pouze od těch, kteří se sami hlásili. Táž se: jakou cenu mají osoby takové v našich řadách?

Jeden, který se přihlásil k nám z příčiny, že uznává zásady naše, jest mně milější než 50 jiných, kteří si vypočetli, mnoho-li oni finančně od spolku získají. A ten jeden prospěje zásadě zajisté více nežli těch padesát.

Ohledně spojení našeho sboru se sborem "Mošna" mohu pouze tolik podat, že výbor poslednějšího podal pět podmínek, které však byly odmítnuty sborem našim, že se stanovám našim a N. J. S. přičlily. Výboru nařizeno, by pouze dle našich stanov dále jednal.

Můj výrok ohledně Sokolek v posledním dopise, že mají málo kuráže a nikoli že je jich málo, byl správný, jak se nyní ukázalo. Náčelník pro špatnou jich návštěvu cvičení odebral jim cvičitele a ohlásil to Těl. Sb. paní a dívek a taktéž v naší schůzi. Žádaly pak o obnovení cvičení, že se o četnější návštěvu postarají a vskutku tak učinily. Na začátek obnovení jich cvičení přišlo jich 7, (dříve 3 neb 4) a doslýchám, že jich cvičí nyní 8. Proč tak neučinily dříve? Jest nyní viditelné, že mohou, když chtějí. Jen trochu více kuráže ještě a upřímnosti sesterské mezi sebou a pak vám bude možné získat ještě jiné, které dosud mezi vámi nejsou. Zajisté je získáte, když budete chtít, nesmíte se však stavět cizími k děvčatům, které k vám nepatří, hleďte se s nimi spřátelit a pak ony k vám bez pobídky přistoupí. Zkuste to, a když se vám nepodaří hned, zkuste to znovu. Veřejným vystoupením, třeba pouze prostocviky, dodáte odvahu sobě a jiným a docílíte úspěchu, tak jako docílily jinde (posledně v Čechách). Ta nejlepší příležitost naskytne se vám právě nyní. Sbor pronajal hájek na farmě pro cvičení přes prázdniny vždy v neděli a jelikož má přístup každý Čech, bude vždy nějaká návštěva a cvičitelský sbor vám zajisté některou neděli pro veřejné vystoupení ponechá.

Moje vyzvání v čísle 4., by Sokolové, kteří časopis S. A. po přečtení zahodí, týž knihovníku neb mně odevzdali, nebylo povšimnuto, neb dosud se tak nestalo. Žádám členy o to podruhé. Proč nemá alespoň učitelka naší Č. Svob. školy dostat jeden výstisk? Řekl bych, by sbor pro ni list předplatil, kdybych nevěděl, že jich dosti každý měsíc cestuje z ruky listonoše, prostřednictvím adresáta, do kamen.

Dne 11. dubna odbyval cvič. sbor veřejné cvičení s předměty: Prostocvik s činkami, na bradlech, na koni na šif, dvě skupiny a rej. Po cvičení následovala volná zábava. Výnos byl \$51, začež zaopatřil cvič. sbor kozu, provaz, mašinu tahací a ostatní ještě potřebné činky k doplnění všech druhů velikosti.

Pro naši místnost dostali jsme od Sokola Soukupa sochu poprsí Komenského, kterou on sám ze sádry zhotovil a spolku daroval. Při slavnosti památky Komenského dne 27. března bylo prvním na programu odhalení jmenované sochy, při které příležitosti Sokol Veverka přítomně se životopisem Komenského seznámil, poukázav hlavně na snahy jeho, školské a tělocvičné, a po ukončení poděkoval jmenem sboru přítomnému dárci. Druhé, třetí a čtvrté číslo programu týkalo se taktéž Komenského a účinkovaly díky z Čes. svob. školy a paní Truhanová. Pak následovaly střídavě výstupy dramatické a hudební. Dramatické přednesly: Sokolky: Abelesová Josefa, Šetinová Antonie, Flutková Mařenka a Sokolové: Hudiček Josef a Veverka Julius; hudební: Havlíček Zdeněk (mandolín), Fischel Eman (citerista) a Kubán jmenem Brunet (kytaru). Chtěje sboru ukázat jak asi zábavy (na našem příručním kalendáři, jehož obsah též v S. A. uveřejněn byl,) pod jmenem "Přátelský

večírek" udané řídít se mají, vzal jsem si jmenovanou slavnost Komenského sám na starost, (totiž přátelský večírek a připojil jsem výstupy týkající se Komenského) a zaopatřil jsem ovšem pouze požádáním veškeré síly sám. "Poučné přednášky při přátelských večírkách", pravi náš kalendářik a protož jsem o přednášku požádal Sokola Veverku. Zdráhal se, podotýkaje, že zdejší krajané přednáškám nerozumí, učinil tak však přece na můji žádost a já se již druhý den dozvěděl, že mluvil pravdu. Přednáška jeho, čistě sociální, jež týkala se dělnictva, jich žití, postavení, jednání mezi sebou a proti sobě, poukázala, jak sami sebe dělníci otročí.

To se však lidu našemu nelíbilo, že prý jim vynadal otroků. Dle mého náhledu však přednáška Sokola Veverky nemyslela nic více nežli myslí článek 4. zásad Nár. J. S.

Dosud žádný z našich členů se k přednášení neodhodlal, myslím, že nejspíš není žádný schopen a když se nyní jeden vyskytl, ozývají se hlasy, že prý vícekrát na jeviště nesmí. Obsah přednášky nemůže se vždy líbit každému, každý z posluchačů má si zapamatovat to, co jej na jeho chyby snad upozornilo a co se jej netýče, o to se nemusí zvedat. Dle toho myslím, kdybych přednášel, že by si měl každý zaopatřit vann, by se mohl vykoupat, že bych se musel z Filadelfie vystěhovat.

Příští přednáška u nás by měla poukázat, jak je to nesokolské jíti v sobotu večer se cvičení v 10 hodin a přijít domů až v úterý ráno, s obličejem, na kterém jest vidět nevyspání, nepořádek v jídle a tuze mnoho nápojů všeho druhu. Zde jest vidět nedostatek vzdělání ducha u těch Sokolů, kteří tak činí, i u těch, kteří ty mladíky ve svém domě celou noc snad popíjet nechají. Kdyby je každý napomenul raději a netrpěl toho, učinil by dobrý skutek a já bych nemusel již podruhé na tu neřest poukazovat. Co je platný tělocvik v takovém se chování?

Kterých se to týče, nechť mně odpustí. Upozornil jsem ústně ty, kteří tak činili, jiný podal stížnost sboru, která přijata nebyla, psal jsem již jednou o tom v tomto listě a protož jestli sbor myslí, že takovou zprávou padá na něj špatné světlo, nechť se každý přičiní, by dobrým příkladem, svým vzorným jednáním, poučnými přednáškami a vůbec celou možností svou působil, aby sbor náš a členstvo jeho vůbec, jednali vždy tak, jak na Sokoly patří, když chceme my Sokolové nad jiné všemi ctnostmi vynikat a já pak nebudu muset poslouchat naše nepřátele (totiž Sokolstva) jak si o našich cnostech a dobrých příkladech povídají. Přeji si, bych vícekrát tak psáti nemusel. Na zdar!

Fischel.

V Baltimore, dne 2. června 1898. — Jest mi opět psáti do našeho milého orgánu, bych zmínil se o té naší činnosti, neboť jakmile přijde nějaký rozhovor v naší tělocvičně o našem časopisu, tu hned ozve se některý bratr: "Však od nás toho tam je!" a druhý opět: "Tak jednou za uherský měsíc!" a pod.

Nechci se domýšleti, že ti, kteří se tak o ty zprávy zajímají, čtou pouze několik těch řádků od nás, neboť ony bratry dobře znám, jsem však si jist, že u našeho sboru jest též jisté procento bratří, kteří buďto čtou málo "Sokola" aneb docela nic. Těm bych však byl tou radou, by si jej jen přečetli od kraje až do konce, což by jim nebylo nijak na škodu, neboť tam naleznou dosti poučné látky a zároveň získali by tak dosti nadšení pro věc sokolskou a náš tělocvik, kterému se mnoho vyhýbají. Opravdovou činnost tělocvičnou možno viděti u našich Sokolek a malých žaček, z čehož by si měli vzíti příklad naši hoši. Počet žáků též letos utěšeně vzrostl, však velkou nečinnost jeví Sokolové samotní. Cvičíme ve dvou družstvech a to ještě slabých, což jest následkem nepravdivé návštěvy od stálých cvičenců. Jsou ovšem jaksi tepla, čehož by si ale neměl žádný Sokol ani povšimnout, neboť tělocvik náš pomáhá dosti k tomu, by tělo dovedlo vzdorovati každému počasi. Co mohlo by nás tak být v naší tělocvičně, kdyby aspoň ti, již posud nepřekročili stáří 25 let, navštěvovali cvičení? Vim jistě, že nejméně 30. Proč se to však neděje, vždyť tito členové jsou po nejvíce krejčí, kteří toho nejvíce potřebují. Domluvy náčelníka neb cvičitelů jsou málo platny a tak jest lépe říci, že "komu není rady, tomu není pomoci." Podají-li cvičitelové zprávu, žádný si ji nepovšimne, ba každé pozvání na nějakou trdlovačku věnuje se u nás větší pozornost. S pořadovým cvičením jest to to samé. Ze 130 sejde se nás ponejvíce as 30, ostatní bratří hovi si raději doma

neb někde v hostinci u baru. Že by pořadová cvičení byla prospěšná a zdravá pro každého, to jim snad ani nenapadne. Myslím, že jest již na čase, by sbor náš počal se starati trochu opravdově o tělocvik, o první účel to Sokolstva. Člen, který vůbec tělocvik ne navštěvuje, nemůže přec býti žádným činným členem u žádného sokolského sboru a tak mělo by to býti i u naší jednoty.

Nedělní cvičení odbýváme nyní přes leto v Českém Háji vedle Nár. hřbitova, kamž měli by nejen všichni mladší ale i starší bratři docházet, neboť cvičení jest stejně zdravé pro každého a cesta samotná za krásného jitra ve volné přírodě každého dosti osvěží.

V pondělí dne 27. t. m. pořádá jednotka naše opět po dvou letech "Český den" v památném bojišti Gettysburgském, kdež roku 1863 dne 4. července rozhodnuta byla občanská válka. Má-li však tento podnik nás býti důstojný, jest povinností každého Sokola, by se slavnosti této účastnil. Protož bratři hleďte, bychom se v onen den všichni sešli, a tak setká se podnik náš s nejlepším zdarem. Na zdar!

Fr. Štětka ml.

V Chicagu, dne 4. června 1898.—(Z T. J. Sokol Tyrš). — Bývaly doby, kdy se u našeho sboru stále něco dělo nového a kdy o tom také dovidali jsme se z našeho orgánu od br. dopisovatele — nyní však po delší čas již zdá se, že nynější náš dopisovatel se ještě ani perem ani inkoustem potřebným nezaopatřil. Škoda.

Takhle musí se mu jini plést do řemesla a tentokrát tak učiním já.

Sdělit bych rád hodně potěšujícího o nás, ale nejde to. Tělocvična naše stále není přeplněna, ba naopak. Sotva že nám ti starší bratři ukázali, že mohou také cvičiti, když chtějí, již toho opět zanechali a my marně se po nich v hodinách cvičebních ohlížíme. Také škoda.

Bylo nám mnohem veseleji, když byli opět s námi.

Doufejme, že brzy opět kajicně se navrátí, aby co teď zanedbávají, opět vynahradili. Vždyť se jim jistě po cvičení stýská, jak jinak ani býti nemůže.

Z těch mladších také jich zase cvičí méně. Proč? Těžko říci, nejspíše že se jim nechce. Žáků večerních máme nyní silné dvě čety. Ale jaký jest to materiál! Většinou jsou to hoši, kteří sotva vytáhnou se na hrazdě do shybu a kteří na bradlech a na koni sotva vydrží ve vzporu.

Někteří jsou ovšem poněkud silnější, ale celkem by všem dobře prospělo, aby posláni byli na několik měsíců na venek na čerstvý vzduch, kde nejlépe by se otužili. Sokolky naše opět se vzkřísily k životu, však se cvičením ještě nepočaly. Činí jim poněkud obtíže získati siň ku cvičení v příhodné večery. Aby cvičily s menším žactvem, to dobře se nehodí pro časnou hodinu, v kterou žactvo to cvičí; zároveň se Sokoly aby cvičily, také by vhodným nebylo. Jedná se tedy o to získati některé jiné večery pro jejich cvičení.

Jsou mezi našimi Sokolkami mnohé, které již dříve po leta byly cvičily a tak jest zajištěno, že opět ku cvičení se vrátí.

Mladšího žactva má sbor náš teď také četně a to pilného.

V poslední době zasáhla v naše cvičící členy opět ženivá náhoda. Milý náš cvičitel V. Vinický oženil se nám as před dvěma týdny a velmi pilný cvičenec br. Procházka v týdnu as po něm následoval dobrého příkladu. Oba vzali si za ženy Sokolky a tak můžeme očekávati, že vychovají nám své potomky po Sokolsku.

Roku minulého měli jsme v červenci prázdniny, i zdá se, že letos opět na měsíc ten cvičení přerušíme. Jest to měsíc, v němž bývají vedra největší a v němž následkem toho návštěva ve cvičení vždy bývá slabá.

Na vojnu z našich hochů pokud vim neodešel žádný. Nezdá se, že by nová vlast naše byla v nějakém nebezpečí od Španělů a že by paží našich nutně potřebovala ku své záchraně. Prozatím postačí, když budeme konati své povinnosti pilně co Sokolové a zachováme síly své pro dobu příhodnější než jest přítomná válka. Na zdar!

Přispějte na tělocvičnu v Duchcově.

V minulém čísle přimlouvali jsme se, aby Sokol Americký byl zasílán zdarma všem sokolským sborům v poněmčeném území v

Čechách. Nepochybujeme o tom, že tato žádost skromná dojde souhlasu a vyplnění.

Dnes zmíniti se chceme, že dlužno nám, třeba bychom sami byli potřební, podporovati hmotně též sbory sokolské v Čechách, jimž krutě jest zápasiti o jich byti. Jsou to opět ony výše zmíněné sokolské jednoty v území zněmčeném. Kdo čte jen poněkud zprávy z Čech, ví, jak národnostní boj tam vášnivě jest rozpoután.

Na Sokoly zvláště snese se nenávisť Němců v místech s českými menšinami.

To však krajany naše neodstraňuje a oni trvají pevní v zápasu nedbajíce škod a utrpení.

Především sbory sokolské jsou v boji tom houževnaty, třeba byly chudé a vládly nepatrnými prostředky, skládající se skorem výhradně z lidu dělnického.

Z podobně stísněného sboru, jednoty sokolské v Duchcově, došlo nás toto svolání jejího družstva pro vystavení vlastní tělocvičny:

"Jednota Sokolská v Duchcově koná již druhé desetiletí svou vlasteneckou povinnost. Jakých utrpení přecháti nám bylo za dlouhou tu řadu let, správně posouditi a oceniti dovede jen ten, kdo krutým osudem zavát byl v nehostinné kraje, kde vlny mofe cizáckého sílou živelní, se dmon — zvlášť oproti ušlechtilým Sokolikům snahám. Na milost i nemilost domácích pánů až dosud jsouce odkázáni rozhodli jsme se k novému činu, abychom tím úsilovněji pracovali mobli za cílem vytknutým. Vystavme "vlastní tělocvičnu" stalo se našim heslem, za kterým kráčet hodláme dále v před. K tak velikému účelu síly vlastní bohužel nestačí. Obracujeme se proto opět k širší veřejnosti, voláme k šťastnější bratřím v obcích ryze českých: Pamatujte na Duchcovskou tělocvičnu dárkem jakýmkoli, poneseť každý značné úroky mravní.

Družstvo pro vystavení tělocvičny Sokola v Duchcově".

Žádáme všech bratří i všech sborů, by přispěly pokud jim možno na tělocvičnu v Duchcově. Dary své zasílejte buď přímo Jednotě Sokolské v Duchcově, aneb jednateři výk. výb. N. J. S.

(Z a s l á n o.)

Českoslovanský den v Milwaukee.

Letošním rokem slaví stát Wisconsin své padesátileté jubileum svého založení. Řídká tato slavnost bude v městě našem smetanovým okázalým způsobem koncem června a počátkem července t. r. oslavena. Utvořil se výbor z vybraného obecnstva města našeho a i ze státu Wisconsin a ustanoveno pořádati velkolepý Karneval v těchto dnech — a uzavřeno nešetřiti peněz, nelitovati vydání nižádného a odbývati slavnost, jakáž zde před tím nikdy nebyla, něco velkolepého, krásného, důstojného. Program je pestrý, nádherný. V městě našem bydlí však též krajané naši v značném počtu, přes 10,000, kteří se k české národnosti hlásí, a tu utvořen výbor z Čechův v našem městě bydlících, použití též času slavnosti jubilejní státu a pořádati též slavnost velkolepou českou, počínající pátkem 1. července večerem uvítacím, v sobotu pak vlastní česká slavnost, kteráž počne průvodem, pak výletem ukončí a rozmanitými zábavami při výletu odbývanými, v neděli pak na ukončení slavnosti velkou divadelní operou, bude to slavnost tedy, v které bychom mohli ukázati jinonárodovcům, že i Čech má svou národnost, že i Čech vřaditi se musí mezi nejvzdělanější národy světové, že Čech hrd může býti tím, že Čechem jest, zkrátka, že chceme slaviti v dnech jubilejní slavnosti "Česko-slovanský den!"

Výbor pracuje již po delší čas pilně, neunavně o předběžných pracích, pořádá sbírky peněžní od přátel, známých i spolků jak u nás, tak i ze Státu a s díky od každého finanční pomoc milerád přijme, i doufá, že slavnost bude důstojná Čecho-Slovanů, tak že hrdi budeme na to, ukázati, že Češi jsme.

Stát Wisconsin slaví jubilejní slavnost. Slavme i my slavnost tuto drazí krajané tím, že v oněch slavnostních dnech koncem června a počátkem července se všickni společně zde u nás v Milwaukee sejdem a vzájemně sobě ruce stisknouce, pozdravenou hlavou ukážeme oněm našim starověkým odpárcům — hle i my jsme zde — můžeme se vám ve všem vyrovnat!

Krajané! Zajisté s vděkem přijmete zprávu tuto, že v Milwaukee ve dnech těch slavnostních se odbývají má "Česko-Slovanský den" a nikdy na tak levný způsob nebudete mít příležitost, by jste se sejít mohli snad po mnohých a mnohých letech, nikdy snad se vám nenaskytne příležitost, byste vaše příbuzné, spolurodáky, spolubratry pozdraviti mohli, vy obchodníci, byste své dávne obchodní přátele poznati mohli, by jste nové svazky přátelské vzájemně mezi sebou uzavřiti mohli.

Hle, zde se vám naskytuje nejlepší čas. Městský výbor vyjednal velmi, velmi lacinou dopravu sem do Milwaukee, tak že skutečně za malou sumičku bude lze sem do Milwaukee se dostat i těm nejvzdálenějším. Protož, občané, použijte toho a připravte se na "Česko slovanský den" do Milwaukee. Výbor český pak připraví Vám hojnost zábav, tak že obávati se nebudete muset nudy, zde u nás v středu našem.

Náš program jest bohatý a pestrý.

Výboru ubytovacímu přináležejí postarati se o pohodlí a byt ve středu našem, zvláště tedy ctěné spolky a jednotlivci, rodiny, přihlaste se v čas, zvláště kde více spolků, utvořte společně výlet, soustřeďte se, by vše tu ku vaší spokojenosti zařízeno býti mohlo, a že, jak dříve řečeno, po celý čas žiti vašeho toho litovat nebudete, sloužíž vám ku vědomí. Protož ještě jednou: Přátelé, rodáci! Udělejte sobě město Milwaukee cílem pouťi vaší letošním rokem, budiž den ten váš, "dnem svatým" — české národní cti — povzbudte vaše známé pak a přátele, spolubratry a putujte všichni do města Smetanového, do krásného Milwaukee a přihlaste se v čas u dopis. jedn. p. H. Vrby 621 Chestnut St., Milwaukee, Wis. a volá Vám již v před Na zdar!

Výbor na "Česko-slov. den" v Milwaukee, Wis.

(Zasláno.)

Milwaukee, Wis., 26. května 1898.

Pánové! — Druhý červenec se rychle blíží. Pouze několik týdnů ještě dělí nás od památného "Česko-Slovanského dne."

Laskavě odpovzte obratem pošty, zda-li sbor neb spolek Vás miní se zúčastnit tohoto dne u nás v Milwaukee.

Zda-li pak ne celý sbor, snad jednotlivci sem chtějí k nám zavítat a udejte nám laskavě jich jména, bychom se o ubytování jich neb Vás všech náležitě mohli postarat.

Jízda jest méně nežli poloviční až do 5. července t. r. platná, protož použijte toho; něco podobného, jako 50letou jubilejní slavnost se Vám po celý Váš věk nenaskytne viděti a my Vás s otevřenou náručí v střed náš přijmeme. Protož laskavě ihned odpovzte na dané otázky.

Za výbor "Česko-Slovanského dne"

J. J. Vlach, předseda.

H. Vrba, dopis. tajemník,

621 Chestnut St., Milwaukee, Wis.

(Zasláno.)

Stav. Družstvo T. J. S. v Mostě.

Uveřejňujeme tuto žádost stavebního družstva Těl. Jed. Sokol v Mostě zaslanou výk. výb. N. J. S. o podporu na stavbu vlastní tělocvičny odkoupením bloků vydaných k tomu účelu, žádáme veškeré sbory i členy jejich, by dle možnosti ve prospěch dobré věci přispěli:

"Bratrskému výk. výboru Nár. Jed. Sokolské v Novém Yorku."

Draží bratři! Majíce na zřeteli šlechetné snahy Vaše v zájmu vzpomínky Vašich na starou vlast, a vzájemné podporování jednot Sokolských zejména v území zněmčeném v Čechách ze strany Vaší, činíme tímto milou povinnost svou, a vzdáváme tímto výk. výboru N. J. S. v Americe, za veškeré dosud podpory, které se nám od jednot sokolských v Americe prostřednictvím a spolupůsobením Vaším dostalo na tělocvičnu naši, za laskavé zaslání časopisu "Sokola Amerického", co nejvřelejších diků, doufajíce, že i nadále na krajany v kraji zněmčeném Vaši podpůrnou snahou pamatovati budete a nadále ct. příznivci jednotě naší zůstanete.

Dovolují si zároveň vyličit Vám stav a poměry jednoty naší. Jednota naše ač snahy nepřátel našich zejména v poslední době hledí zmařiti každý pokus náš, v poslední době utěšeně se vzmaha, což ji jsou střediskem jednot válečných a Čechů mosteckých, je teprv zapotřebi. Zejména jest to členstvo činné a cvičící, jakož i dorost náš, které stoupají počíná. Maličká místnost však nevyhovuje nám v působení našem. Dříve majíce pronajatou stodolu, která ač bídna, přece částečně nám vyhovovala, nyní však vystavěv majitel na místě tom taneční sál, pozbyli jsme skrovného toho útulku, tak že jsme byli po čtvrt roku bez přístřeší. Najmuli jsme nyní starou a maličkou místnost hostinskou, která (jelikož jiné zde obdržeti nebylo lze), pro 48 cvičenců nikterak nevyhovuje. Hledíce bychom budoucnost jednoty a češství v Mostě si zajistili, utvořili jsme odbor stavební, který vydav bloky ve prospěch tělocvičny i jinak dosti čile si vede. Česká Obec Sokolská s veškerou pílí hledí nás podporovati a usnadniti, bychom mohli v nejbližším čase ku stavbě levné tělocvičny přikročiti. Dosud však nedostačují nám postačitelné prostředky k tomu, a proto i tenkrát obrácíme se zároveň k Vám, zdali by nebylo možno našich bloků nastavbu tělocvičny u Vás rozprodati, které bychom Vám na Vaši žádost ochotně zaslali.

Za Stavební družstvo T. J. S. v Mostě

s vřelým pozdravem "Na zdar!"

Karel Fotr, t. č. jednatel.

Za souhlasu České Obce Sokolské:

Dr. Scheiner, nám. starosta.

V Praze, 19. února 1898.

Příjem a vydání Nár. Jed. Sok. v květnu '98.

Příjem.

2. Sokol Chicago v Chicagu za I. '98	\$22.10
Těl. J. Sokol v Brooklynu za III. '97	3.40
T. J. S. Fugner v L. I. City za I. '98	14.20
Fr. Lier za ohlášky v Sok. Am.	9.00
Těl. Jed. Sokol v New Yorku za I. '98	94.20
5. T. J. S. Budivoj v Detroitu za I. '98	8.80
6. Těl. J. Sokol v Milliganu za I. '98	13.50
7. T. J. S. Tábor v Chicagu za III. '97	8.90
Těl. Jed. Sokol v Linwoodu za I. '98	2.80
" " Crete dopl. na I. '98	1.50
" " East Islip za I. '98	3.20
" " St. Louis dopl. na II. '97	.20
za III. '97	29.00
za IV. '97	31.40
splac. na I. '98	1.40
14. Č. Am. Jed. Sokol v St. Paulu, dopl. na I. '98	1.90
19. T. J. Tyrš C. R. Sokol v Cedar Rapids, na r. '97	21.10
T. J. S. Nová Vlast v Clevelandu za III. '97	9.20
za IV. '97	8.20
za I. '98	9.80
T. J. S. Jiří z Poděbrad v Clarksonu za III. '97	3.80
za IV. '97	9.10
za I. '98	4.60
22. Těl. Jed. Sokol v Newarku za I. '98	3.80
26. B. W. Nejedlý v Chicagu za ohlášky	10.00
31. T. J. S. Bohemia v Bohemii splátku na zálohu	10.00

Dohromady...\$335.10

Hotovost z minulého měsíce... 997.15

Celkem...\$1332.25

Vydání:

16. Br. Fr. Lierovi za 3400 výt. Sok. Am. pro květen s výpravou a známkami	\$98.85
30. Dru. K. Štulíkoví, pořadatel Sok. Am. za květen	20.00

Dohromady...\$ 118.85

Příjem...\$1332.25

Vydání... 118.85

Hotovost...\$1213.40 a sice \$339.00 v

úpisec Spoj. Statů a \$74.40 na bance a u pokladníka.

Jos. Říha, jed. v. v.

Schůze výkonného výboru N. J. S.

New York, dne 16. května 1898. — Schůze mimořádná. — Schůze tato ustanovena ku projednání návrhů stanov ku sjezdu. Dospělo se až ku str. 13. a pak pro pokročilost doby odloženo další jednání do schůze příští. F. Lier, zapisovatel.

New York, dne 6. června 1898. — Schůzi zahájil náměstek starosty, br. Vozáb. Později dostavili se bratři Wokal a Jahoda. — Br. Kačerovský nepřítomen. — Zápis o schůzi minulé po přečtení přijat. — Přijaty dopisy z Clevelandu, Manitowocu a St. Paulu — Z Omahy sděluje se, že dosud den ku sjezdu a k závodům určen nebyl. — Ze So. Omahy požádáno o vzorky kroje, poněvadž ale žádost úředně stvrzena nebyla, posečká se, až úřední stvrzení dojde. — Dopisy br. Wocla a jednoty newyorské v záležitosti téhož ponechány do sjezdu. — Přijat dopis Julia Veverky z Filadelfie a usneseno požádati jednotu tamní o vysvětlení. — Přijaty účty: Br. Kopeckýho za vypsání diplomů na \$4.50, br. Liera za 150 poštovních listků s tiskem na \$2.00 a br. Říhy za poštovné a jiné na \$11. (?) — Správa časopisu "Sokol" z Prahy zasílá ohlášku svého listu, za níž uveřejňovati bude ohlášku "Sok. Am." — Výbor ustanovený k prohlédnutí stanov jednoty z Abie, Neb., podává zprávu, jež přijata a stanovy s doporučením některých oprav mají být dotyčné jednotě vráceny. — Výbor těloevičný předkládá pravidla k závodům župním, jež s některými dodatky přijata. Poněvadž dosud nejsou známa místa, kam závody budou určeny, mají se pravidla natisknouti bez udání místa a data. — Jednoty ze Schuyler, Weston, Racina a Westfieldu, ačkoli o vyrovnání upomenuty, neučinily tak a tudíž usnáší se, tímto prohlásiti je za suspendované na tak dlouho, dokud se nevyrovnají. — Jednoty "Čechie", "Vlast", "Klatovský Sokol", "Plz. Sokol", "Slov. Lípa" a "Tábor" v Chicagu, dále jednoty v Bruno, Wilber, Oxford Junction a "Podlipný" v Detroit mají být o vyrovnání upomenuty a nevyrovnají-li se do 30 dnů, mají být rovněž suspendovány. — Usneseno odbývati 3. pondělí

tohoto měsíce opět mimořádnou schůzi ku dalšímu projednávání návrhů ku sjezdu. Na to schůze skončena.

F. Lier, zapisovatel.

Členové noví a vyloučení.

Ve schůzi Těl. Jed. Sokol Omaha, dne 12. května, přijati byli následující členové: Josef Chval a Rud. J. Kirchner. Přestupní listinu obdržel Ant. Hudeček, který se přestěhoval do Plattsmouth, Neb. Na zdar! Bob. W. Bartoš, taj.

V poslední schůzi Těl. Jed. Sokol v N. Y. dne 25. dubna 1898 přijmuti byli následující noví údové: Josef Dvořák II., František Kovář a Frant. Trnka II. (čekanec). Vyloučení: Franc Alois, Hnída Stanislav, Jicha Ant., Klečák Václav a Novotný Karel. — Odstoupili: Sekyra Hugo a Voříšek Anton. Přestupní list obdrželi: Jan Mojžíš a Kuták František.

Al. Bohdanecký, účetní.

Náčelníkům župy Střední.

Náčelníci Jednot sdružených v župě Střední jsou žádáni, by v záležitostech sokolských se obrátili na župního náčelníka Sokola Petra Straku, č. 1317 Lloyd St., Milwaukee, Wis. a zároveň své úplné správné adresy tomuto zaslali. Na zdar!

Zasílejte ve prospěch němectvím ohrožených jednot Sokolských v Čechách upotřebené známky poštovní, korrespondenční listky s pohledy měst a pod. poštovní tiskopisy redakci tohoto listu, jež je do Čech zašle.

Dr. K. Štulík,

525 So. Lincoln st., Chicago, Ills.

ADRESÁŘ NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

VÝKONNÝ VÝBOR NÁRODNÍ JEDNOTY SOK. V NEW YORKU:

Al. Wokal, starosta, 1 Skillman Ave., L. I. City, N. Y.; F. Vozáb, nám., 374 Rowson St., L. I. City; Jos. Říha jed., 434 E. 58th St. Fr. Lier tajemník, 410 E. 71st St.; Jos. Brodíl, pokladník, 336 E. 78th St.; Jan Pavlík, Ant. Jahoda, Fr. Chrastil, F. Kačerovský. Náč. A. Tesaf, 1312 First Ave., New York, podnác. J. Pavlík.

Župa Východní, sídlo v New Yorku.

Ústř. výb.: st. J. Beníšek, nám. A. Tesaf, jed. Jos. A. Knedlhans, 420-424 E. 71 St., pokl. V. Hampl, náč. F. Martyny, 1457 Av. A, podn. V. Hampl a K. Řehoř, fin. výb. V. Křížek, K. Řehoř a F. Vančura. SOK. JED. BLESK Baltimore; jed. F. Štětka, ml., 809 N. Castle St. T. J. SOKOL Brooklyn, N. Y., taj. Fr. Hroch, 457 Rodney St. T. J. S. FUEGNER, L. I. City, N. Y., taj. V. Utratil, 392 Honeywell St. S. J. Svornost, Morrisania N. Y. F. Chrastil 1929 Vanderbilt Av. Tremont T. J. SOK. Newark, Al. Vlasak, 280 Hundrton St. T. J. SOKOL, New York; jed. Jos. Kuchař, 414 E. 71st St. T. J. SOKOL Westfield, Mass. Vinca Březina, 38 Cross St. SOK. JED. SLOVAN, Philadelphia Pa., L. A. Fischel, 1721 Alder St. T. J. S. BOHEMIA, Bohemia, L. I., N. Y., Fr. Weigel, jed. T. J. SOKOL, East Islip, L. I., N. Y., Fr. Tůma, taj. T. J. SOKOL, Little Ferry, N. J., Vác. Tůma, P. O. Box 11

Župa Západní, sídlo v Omaze, Neb.

Ústř. výb.: před. A. Kment, 1245 So. 15th St., taj. V. Šebek, 1407 So. 4th St., pokl. John Mathouser, další čl. výboru Rud. Havelka a Vác. Raba, Omaha. náčelník V. K. Třiska, 1911 Geyer Ave., St. Louis, podnáčelníci Franta Filip, Boh. Ninger. T. J. SOKOL ŽIŽKA, Bruno, Neb.; taj. Vác. Proškovec. TYRŠ C. R. SOK., Cedar Rapids, Ia.; J. J. Hrbek 1306 S. 2nd St. T. J. SOKOL, Crete Neb. taj. V. A. Souhrađa T. J. SOKOL, Linwood, Neb., taj. Mat. M. Štava. T. J. SOKOL Omaha; taj. B. W. Bartoš, 1418 Rear, Popleton Ave. T. J. S. ČESKÝ LEV, Oxford Junction, Ia.; taj. Jos. Milota. T. J. S. Plattsmouth, Neb., Emil Pták, tajemník. T. J. S. Milligan, Neb., Frant. Hrdý, jed. T. J. SOKOL, Schuyler, Neb., taj. Josef Otrádovský, P. O. B. 247.

T. J. SOKOL, So. Omaha, Neb. jed. J. Hofman, 373—21st St. So. T. J. SOKOL St. Louis, Mo.; jed. W. J. Janisch, 1802 Dolman St. T. J. SOKOL, Wilber, Neb.; taj. Jan H. Brt T. J. S. JIRÍ FODĚBRAD, Clarkson, Neb., taj. Jan D. Wolf T. J. S. KOMENSKÝ, Humboldt, Neb., F. Kotouč, jr. T. J. SOKOL, Weston, Neb., taj. Alois Bilan. T. J. SOKOL, Prague, Neb., Tom. Vlasák, zap. T. J. SOKOL, Abie, Neb., V. J. Uřidil. T. J. S. KAREL JONAS, Wilson, Kansas; jed. J. W. Somer.

Župa Střední, sídlo v Milwaukee, Wis.

Ústřední výb.: Před. J. Zahofík, taj. a jed. H. Vrba 621 Chestnut St.; pokl. Vác. Straka; další členové výboru F. Moudrý a V. Simandi, P. Straka, náčelník, 1317 Lloyd St., Milwaukee; podnáčelníci J. Zahofík, Milwaukee; O. Fryš, Detroit. SOKOL ČECH, Cleveland, O.; taj. Fr. Vondráček, 79 Petrie St. T. J. S. NOVÁ VLAST, Cleveland, O., Ed. E. Mráz, 56 Iona St. SOKOL CLEVELAND, taj. Frank Skala, 158 Croton St. T. J. S. BUDIVŮJ, Detroit Mich. J. C. Tobias 71 Home B'k Bldg T. J. S. PODLIPNÝ, Detroit, Mich.; F. Masák, st., 352 Lowett Av. ČES. AM. SOKOL Manitowoc, Wis.; taj. J. Hejduk, 708 Chicago St. T. J. SOKOL, Milwaukee, Wis.; H. Vrba, 621 Chestnut St. T. J. S. MLADOČECH, Racine, Wis. E. Dvořáček 1505 Superior St. Č. A. JED. SOK., St. Paul, Minn., Ant. Jurka, 16 Douglas St.

Župa Chicagská, sídlo v Chicagu, Ill.

Ústř. výbor: Náč. Anton Haler, 703 Alport St.; mistonáč. Václav Lukeš, 963 W. 18th Pl. a Al. Jirsa, 504 Hermitage Ave.; pokl. Jan Roztočil, 205 Augusta St.; taj. Jos. F. Holas, 1108 S. Albany Ave. KLATOVSKÝ SOKOL, Chicago; taj. Ant. L. Stejskal 970 W. 19th St. PLZ. SOK. Chic. a V. Kalík, 702 Loomis St. Schůze 2. a 4. čtvrtěk SOKOL CHICAGO, Chic. jed. Jos. Plaček, 1044 Troy St. SOKOL SLOVANSKA LÍPA Chicago, Jind. Hájek, 133W. Taylor St. T. J. ČECHIE Chicago; taj. Jos. Kutilek, 764 Milwaukee Ave. T. J. S. TYRŠ, Chicago, Ill. A. Tittl, 625 Laflin St. T. J. S. TABOR, Chicago, Ill., jed. Jan Vrástl, 1528 So. 41 Court. T. J. S. VLAST, Chicago, Ill., Mat. Pešek, 183—28th Pl.

„Sokol Americký“, časopis Sokolstva čes.-amerie. Nákladem výkonného výboru Národní Jednoty Sokolské.

vychází 15. KAŽDÉHO MĚSÍCE V NEW YORKU, N. Y.

Dr. K. Štulík, pořadatel, 525 S. Lincoln St., Chicago, Ill. Jos. Říha, jednatel výk. výb. N. J. S., 434 E. 58th St., New York.

Veškeré dopisy pro „SOKOLA AMERICKÉHO“ buďtež zasílány pořadateli.